"ለመነኩሴ ፡ የሚሰጥ ፡ ማእርግ ፡ ነው ፡"

"እህ! ቅምስና ፡ የመለኩሴ ፡ ሹመት ፡ መሆኑ ፡ ነው! አላውቅም ፡ ነበር ።"

"ቅምስና ፡ አይደለም ፡ ቁምስና!" አሉ ፡ አባ ፡ እንደ ፡ መሳቅ ፡ ብለው ።

"ሰምቸው ፡ የማላውቀውን ፡ ነገር ፡ እንዴት ፡ ልወቀው ? አባቴ ፡ ሰው ፡ እንደዬሚውልበት ፡ ነው ! አሁን ፡ እስዎ ፡ በዚህ ፡ ጠበንጃ ፡ ውስጥ ፡ ያለውን ፡ ዝባዝንኪ ፡ ሁሉ ፡ ያውቁታል ? እኔምያ ፡ ቅድም ፡ ያሉት ፡ ምን ፡ ነበር ?"

" ቁምስና ፡ "

" አዎ ፡ እሱን ፡ አለማወቄ ፡ የማልውልበት ፡ ስለሆነ ፡ ነው ። "

" እውነት ፡ ነው ። " አሉ ፡ አባ ።

እንዲህ ፡ እያወሩ ፡ ላባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ያመት ፡ መንገድ ፡ መስሎዋቸው ፡ ወደነበረው ፡ መንደር ፡ ወዲያው ፡ ደረሱ ።

ምዕራፍ ፡ ፴፫ ፡

ስርቅታ ፡

ይሁን ፡ በፊቃዱ ፡ አባ ፡ አለም ፡ ለምኔን ፡ እያጫወተ ፡ እቤቱ ፡ እንደ ፡ ደረሱ ፡ ከበቅሎ ፡ ሲያወርዳቸው ፡ " እባክዎ ፡ ቶሎ ፡ ትንሽ ፡ እህል ፡ እንድቀምስ ፡ ያድርጉኝ ፡ በጣም ፡ ርቦኛል ! " አሉ ፡ መነኩሴው ፡ የውነተኛ ፡ ስሜታቸውን ፡ ለቀፎ ፡ አውራጆች ፡ ባለመንገራቸው ፡ የተቀጡት ፡ ብርቱ ፡ ቅጣት ፡ ይሉኝታ ፡ የሚባለውን ፡ ጥፋት ፡ እንዳይደግሙ ፡ አስተምሮዋቸው ።

" ቶሎ ፡ እህል ፡ ቶሎ ፡ እህል ! " አለ ፡ ይሁን ፡ በፊቃዱ ፡ ምሽቱ ፡ መምጣቱን ፡ አውቃ ፡ ልትቀበለው ፡ እዬሮጠች ፡ ስትወጣ ።

የይሁን ፡ ባለቤት ፡ ባልዋ ፡ የሚመጣበትን ፡ ጊዜ ፡ ካለማወቅዋም ፡ ሌላ ፡ የምሳ ፡ ጊዜ ፡ እልፎ ፡ የራት ፡ ጊዜ ፡ ሳይደርስ ፡ እንግል ፡ ላይ ፡ እንግዳ ፡ ይዞ ፡ በመምጣቱ ፡ ትንሽ ፡ ተደነጋገራትና ፡ " በስራት ፡ የተሰናዳ ፡ ነገር ፡ የለም ፡ የዋለ ፡ እንጀራ ፡ በትልባ ፡ ወይም ፡ በርጎ ፡ ይሆናል ? " አለች ፡ እንግዳው ፡ እንዳይሰሙ ፡ ቀስ ፡ ብላ ፡ በጆሮው ።

" ወጥ ፡ ገና ፡ አልተሰራም ፡ አሉ ፡ አባቴ ! እንጀራ ፡ በተልባ ፡ ወይም ፡ በርጎ ፡ ወይም ፡ ተልባና ፡ ርጎ ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ሆኖ ፡ በሻርዴ ፡ ቀምሰው ፡ ቢቆዩ ፡ ምን ፡ አለ ? " አለ ፡ ይሁን ።

" ሻርዴ ? ጥሩ ፡ ነው ፡ እንጂ ! ማንኛውም ፡ ቢሆን ፡ ጥሩ ፡ ነው !

ራብ ፡ ባለበት ፡ ምርጫ ፡ አለ ? ምርጫ ፡ ራብ ፡ ሳይኖር ፡ ነው ! ምርጫ ፡ ምሳ ፡ በልቶ ፡ ራት ፡ ለደገመ ፡ ለተመቸው ፡ ሆድ ፡ ነው ! ራብ ፡ በስለት ፡ ለሚዘለዝለው ፡ ለሚያባጥለው ፡ ሆድ ፡ አይደለም ! ራብ ፡ ሁሉ ፡ ተሰብስቦ ፡ የሚቀራመተው ፡ ሆድ ፡ ዋና ፡ ምርጫው ፡ ቶሎ ፡ ተገኝቶ ፡ ራብን ፡ የሚያስታግስ ፡ ትንሽ ፡ የሚያስተነፍስ ፡ ነገር ፡

ነው ! ከራብ ፡ ስቃይ ፡ የሚያሳርፍ ፡ የራብን ፡ ስለት ፡ ጥርስ ፡ የሚያጎለድፍ ፡ ከሆነ ፡ ማናቸውም ፡ ቢሆን ፡ ጥሩ ፡ ነው !

ይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ በቅሎዋን ፡ አራግፎና ፡ እስሮ ፡ ድርቆሽ ፡ ጥሎላት ፡ እስኪመለስ ፡ ምሽቱ ፡ ተልባዋን ፡ በርጎ ፡ መትታ ፡ ሻርዶ ፡ ካደረ ፡ እንጀራ ፡ ጋር ፡ ለመነኩሴው ፡ አቅርባላቸው ፡ ሲበሉ ፡ ደረሰ ።

የይሁን ፡ ባለቤት ፡ ሁለት ፡ እንጀራ ፡ በትንሽ ፡ ሌማትና ፡ ሻርዶውን ፡ አቅርባ ፡ እያወጣች ፡ ልትጋብዛቸው ፡ መጥታ ፡ እመነኩሴው ፡ ፊትለፊት ፡ ስትቀመጥ ፡ በማመስገን ፡ ፈንታ ፡ ልባቸው ፡ ረገማት ! በመውደድ ፡ ፈንታ ፡ ጠሉዋት !

ያንጊዜ ፡ አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ እንዲያ ፡ ርቦዋቸው ፡ ሳሉ ፡ እንዲያ ፡ እህል ፡ ሁሉ ፡ የማይበቃቸው ፡ መስሎዋቸው ፡ ሳሉ ፡ የተመኙት ፡ በርከት ፡ ያለ ፡ እንጀራ ፡ በምንም ፡ አይነት ፡ ወጥ ፡ አቅርቦ ፡ እጃቸው ፡ መቁረስ ፡ አፋቸው ፡ መጉረስ ፡ የሚችለውን ፡ ያክል ፡ ቶሎ ፡ ቶሎ ፡ በልተው ፡ ራባቸውን ፡ እንዲያስወግዱ ፡ ቤቱን ፡ የሁዋሊት ፡ ዘግቶባቸው ፡ የሚሸሽ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሁለት ፡ እንጀራ ፡ አቅርቦ ፡ እሱንም ፡ እንዴት ፡ እንደሚጎርሱት ፡ እፊታቸው ፡ ተቀምጦ ፡ የሚመለከት ፡ ታዛቢ ፡ አልፈለጉም ፡ ነበር !

“ ጠላ ፡ ልስጥዎ ፡ ወይስ ፡ ወተት ? ” አለች ፡ ባለቤትዋ ፡ መሶያውን ፡ ካወጣችላቸው ፡ በሁዋላ ።

“ ወተት ! ” አሉ ፡ አባ ፡ ቶሎ ፡ ብለው ። ዋናው ፡ ነገር ፡ ቶሎ ፡ ከፊታቸው ፡ እንድትሄድ ፡ ነው !

ወተት ፡ ከጉዋዳ ፡ ይዛላቸው ፡ እስክትመጣ ፡ አራት ፡ አምስት ፡ ጉርሻ ፡ በርከት ፡ እያደረጉ ፡ ጎርሰው ፡ ብዙም ፡ ሳያላምጡ ፡ የዋጡት ፡ የህል ፡ ናፍቆታቸውን ፡ ትንሽ ፡ መለስ ፡ አደረገላቸው ። በዚያ ፡ ላይ ፡ ከወተቱ ፡ ግማሹን ፡ ያክል ፡ እንደ ፡ ጠጡ ፡ ትንሽ ፡ በልተው ፡ አንዱን ፡ እንጀራ ፡ እንኩዋ ፡ ሳይጨርሱ ፡ ያ ፡ ሲቀርብ ፡ አንሶ ፡ የታያቸው ፡ እንጀራ ፡ በዝቶ ፡ አሸነፋቸው ። ወዲያው ፡ ራቡ ፡

ሲያልፍ ፡ እንቅልፍና ፡ ድካም ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ሆነው ፡ ያንገላቱዋቸው ፡ ጀመር ። መጨረሻ ፡ የጎረሱት ፡ ባፋቸው ፡ እንዳለ ፡ አንገታቸውን ፡ ደፍተው ፡ ባፍንጫቸው ፡ ማንኩዋረር ፡ ስለጀመሩ ፡ ይሁንና ፡ ባለቤቱ ፡ በግድ ፡ ቀስቅሰው ፡ የጎረሱትን ፡ እንዲውጡ ፡ አድረጉና ፡ እዚያው ፡ በተቀመጡበት ፡ ትራስ ፡ አምጥተው ፡ አጋደሙዋቸው ።

“ እንዲህ ፡ ሆነው ፡ የተኙት ፡ እንቅልፍ ፡ እረፍትም ፡ አይሆናቸው ! ” አለ ፡ ይሁን ።

“ እንዴት ? ”

“እግራቸው ፡ የተሸከመውን ፡ አታይም ? ይህን ፡ በደምና ፡ ባፈር ፡ ባሸዋ ፡ ጭምር ፡ የተመረገ ፡ ዳባ ፡ በግራቸው ፡ ተሸክመው ፡ የተኙት ፡ እንቅልፍ ፡ የሚያሳርፍ ፡ ነው ? ”

“ታዲያ ፡ ውሀ ፡ ላሙቅና ፡ ልጠባቸዋ ! ”

“አይነቁም ? ”

“ቀንዚቃዛ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ሙቅ ፡ ውሀ ፡ አያነቃምኮ ”

“እንግዲያስ ፡ አሙቂና ፡ እጠቢያቸው ፡ ”

ይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ የመነኩሴውን ፡ እግር ፡ በዳባ ፡ ተጠቅሎ ፡ ከታሰረበት ፡ ሲፈታው ፡ በደምና ፡ ባፈር ፡ ባሸዋ ፡ የተጨማለቀው ፡ ዳባ ፡ ከውጭ ፡ እንደሚያሳዩው ፡ የሚያስጸይፍና ፡ የሚያስፈራራ ፡ አይደለም ። ሾህና ፡ ጋሬጣ ፡ የወጣለት ፡ አሁንም ፡ ከነደሙ ፡ ያልወጣለት ፡ ከነጋሬጣውና ፡ ከነሾሁ ፡ እንዳበጠ ፡ ይሁን ፡ እንጂ ፡ መልካም ፡ እግር ፡ የነበረ ፡ ለመሆኑ ፡ ምልክቱ ፡ አልጠፋም ። ይልቁንም ፡ የረጋው ፡ ደም ፡ ከላዩ ፡ እየታጠበ ፡ በጠራ ፡ መጠን ፡ መልካምነቱ ፡ ይህና ፡ ሆኖ ፡ እዩታዩ ፡ ሄደ ።

“ዉዉዉ . . . . አባክህ ፡ ይህን ፡ እግር ፡ እይልኝ ! አዩህ ? አሁን ፡ ይህን ፡ እግር ፡ ይዞ ፡ ጉዞ ፡ ይሄዳል ፡ ሰው ? ” አለች ፡ በዛብሽ ፡ ውብቱ ፡ የይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ ምሽት ።

“እንዴት ? ”

“የውስጡን ፡ አለሳለስ ፡ ብታይ ! ጭራሽ ፡ መሬት ፡ ነክቶ ፡ የማያውቅ ፡ የወይዘሮ ፡ እግር ፡ ይመስላል ! ”

“ምን ፡ ነበር ፡ ያሉኝ ? እባክሽ ! አንድ ---- ትልቅ ፡

ሹመት ፡ ሊሾሙ ፡ የሚሄዱ ፡ ናቸው ፤ የትልቅ —— መለኩሴ ፡ ልጅ ፡ ሳይሆኑ ፡ አይቀሩም ! ”

“እንዲያ ፡ እንጅ ፡ የኛ ፡ ሊቃውንት !-ዶሞ ፡ ብለህ ፡ ብለህ ፡ መለኩሴ ፡ ልጅ ፡ ይወልዳል ፡ በል ! ” አለች ፡ በዛብሽ ፡ እዩሳቀች ።

“ባንድ ፡ ቤት ፡ አንድ ፡ ሊቃውንት ፡ መች ፡ አነሰ ! ጎጃም ፡ የተደነቀበት ፡ ያንቺ ፡ ሊቃውንትነት ፡ ይበቃናል ! ” አለ ፡ ይሁን ፡ አሽሙር ፡ ባስጌጠው ፡ ፊት ፡ ፍርጥም ፡ ብሎ ፡ ምሽቱን ፡ የጎድን ፡ እያዩ ።

“መቸም ፡ ታንተ ፡ እሻላለሁ ፡ ባይሆን ፡ እንኩዋ ፡ መለኩሴ ፡ ልጅ ፡ የማይወልድ ፡ መሆኑን ፡ አውቃለሁ ፡-” አለች ፡ በዛብሽ ፤ የደስ ፡ ደስ ፡ ባለው ፡ ፍርጥምታ ፡ የጎድን ፡ የሚያዩዋትን ፡ አይኖች ፡ የጎድን ፡ እያዩች ።

“እናፃ ፡ ተግባሩ ፡ መለኩሴ ፡ አይደሉም ? ለምን —— አንድ ፡ ብቻ ፡ እንኩዋ ፡ አይደለም ! አራት ፡ ልጆች ፡ አሉዋቸው ? ”

“ሳይመለኩሱ ፡ የወለዱዋቸው ፡ ናቸዋ ! ከመለኩሱ ፡ የወለዱዋቸው ፡ ናቸው ፡ አሉህ ? ”

“ታዲያ —— የኒህ ፡ አባት ፡ ሳይመለኩሱ ፡ ሊወልዱ ፡ አይችሉም ፡ ያለሽ ፡ ማነው ? ”

“ሳይመለኩሱማ ፡ ሊወልዱ ፡ ይችላሉ ፡ ሳይመለኩሱ ፡ የወለዱት ፡ የመለኩሴ ፡ ልጅ ፡ አይባልም ፡ እንጂ ! ያለዚያ —— ያንተም ፡ የኔም ፡ አባት ፡ መልኩሰው ፡ ስለሞቱ ፡ የመለኩሴ ፡ ልጆች ፡ መባል ፡ አለብን ! ኧረ ፡ እንዲያው ፡ አብዛኛው ፡ ሰው ፡ የመለኩሴ ፡ ልጅ ፡ መባሉ ፡ ነው ! ”

“እሀ ! እውነትም ፡ ምሽቴ ፡ ሊቃውንት ፡ ሆናልኛለች ! ” አለ ፡ ይሁን ፡ ክርክሩን ፡ ትቶ ፡ ጉንጭዋን ፡ እዩደባበሰ ። በክርክር ፡ ልትረታው ፡ ነበር ፡ በመደባበስ ፡ ረታት ።

“በይ ፡ ተነሺ ፡ እንግዴህ ! ” አለ ፡ እርጥብ ፡ እጆችዋን ፡ በግራ ፡ ቀኝ ፡ ትክሻዎቹ ፡ ላይ ፡ ጣል ፡ አድርጋ ፡ እቅፉ ፡ ላይ ፡ የወደቀች ፡ ምርኮኛውን ። “ተነሺ ፡ የፍዬል ፡ ሞራ ፡ እናቅልጥና ፡ ቁስላቸውን ፡ ሁሉ ፡ ቀብተን ፡ በንጹህ ፡ እራፊ ፡ ጥቅልል ፡

አድርገን ፡ እንሰርላቸው ። እግራቸው ፡ በሞራ ፡ ታጅሎ ፡ ያደረ ፡ እንደሆነ ፡ ነገ ፡ ጋሬጣና ፡ ሾህ ፡ በገፃ ፡ እጁ ፡ እዩተፈተለከ ፡ ነው ፡ የሚወጣ ! ”

ማታ ፡ በራት ፡ ጊዜ ፡ ባልና ፡ ምሽቱ ፡ መነኩሴውን ፡ ቀስቅሰው ፡ ለማብላት ፡ ቢሞክሩ ፡ የተጫናቸው ፡ እንቅልፍና ፡ ድካም ፡ እጅግ ፡ ከባድ ፡ ሆኖ ፡ አልንቀሳቀስ ፡ ስላሉ ፡ እንዲሁ ፡ የጋራ ፡ ተሸክመው ፡ ወስደው ፡ እንግዳ ፡ ሲመጣ ፡ እንዲተኛበት ፡ ተሰናድቶ ፡ በሚኖረው ፡ መደብ ፡ አስተኙዋቸው ።

መንገደኛው ፡ በበነጋው ፡ በጣም ፡ ከረፈደ ፡ በሁዋላ ፡ ቢነቁ ፡ እግሮቻቸው ፡ በዳባ ፡ ፈንታ ፡ በጨርቅ ፡ ታስረው ፡ የቁስል ፡ ስሜት ፡ ይሰማቸው ፡ እንጂ ፡ የብጠቱ ፡ ክብደትና ፡ መንዝነዙ ፡ ጠፍቶ ፡ ራብና ፡ ድካም ፡ ወደዩመጡበት ፡ ሄደው ፡ በጠቅላላው ፡ ቀሎዋቸው ፡ ስላገኙ ደስ ፡ አላቸው ። ከዚያ ፡ ተነስተው ፡ ውጪ ፡ ደርሰው ፡ ተመልሰው ፡ ጸሀይ ፡ ለመሞቅ ፡ እደጅ ፡ መቀመጣቸውን ፡ በዛብሽ ፡ አዩችና ፡ ሙቅ ፡ ውሀ ፡ ጨው ፡ ጨምራ ፡ እምጥታ ፡ እግሮቻቸውን ፡ ዘፍዝፋላቸው ፡ ትንሽ ፡ እንደ ፡ ቆዩ ፡ ጋሬጣውም ፡ ሾሁም ፡ በገዛጁ ፡ ሹልክ ፡ እያለ ፡ እዩወጣ ፡ በውሀው ፡ ላይ ፡ ይንሳፈፍ ፡ ጀመር ። የቀረው ፡ ትንሽ ፡ ጫን ፡ ሲሉት ፡ ይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ እንዳለው ፡ እዩተፈተለከ ፡ አንድ ፡ ሳይቀር ፡ ሙልጭ ፡ ብሎ ፡ ወጣ ።

አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ እግራቸውን ፡ በዛብሽ ፡ በንጹህ ፡ ውሀ ለቅልቃ ፡ አድርቃላቸው ፡ ሰብሰብ ፡ አድርገው ፡ ሲቀመጡ ፡ ባለፈው ፡ ቀን ፡ የነበረው ፡ ስቃያቸው ፡ ራባቸው ፡ መንገላታታቸው ፡ ሁሉ ፡ ባንድ ፡ ላይ ፡ ታያቸውና ፡ ከዚያ ፡ የገላገሉዋቸውን ፡ ሰዎች ፡ የሚያመሰግኑበት ፡ ቃል ፡ አጥተው ፡ እንባ ፡ ባዘሉ ፡ አይኖች ፡ በዛብሽን ፡ እያዩ ፡ ከንፈሮቻቸው ፡ እዩተንቀጠቀጡ ፡ ዝም ፡ ስላሉ ።-

“ ምነው ? አባቴ ! ” አለች ፡ በዛብሽ ።

“ ምንም ፡ አይደል ! የትናንት ፡ ጭንቀቴና ፡ የዛሬ ፡ ድሎቴ ፡ ታይቶኝ ፡ ነው ! የእግዚአብሄር ፡ መሳሪያዎች ፡ ሆናችሁ ፡ ላደረጋችሁልኝ ፡ አድርጎት ፡ የምለው ፡ ጠፍቶኝ ፡ ነው ! ትንሽም ፡ ትልቅም ፡ ላደረገ ፡ ማመስገኛው ፡ ቃል ፡

እግዚአብሄር ፡ ይስጥልኝ ፡ ስለሆነ ፡ እሱን ፡ ማለት ፡ ውለታችሁን ፡ ወደ ፡ ተራ ፡ ውለታ ፡ ደረጃ ፡ የሚያወርድብኝ ፡ መስሎ ፡ ታይቶኝ ፡ ሌላም ፡ የምለው ፡ አጥቼ ፡ ጨንቆኝ ፡ ነው ! ” አሉ ፡ አባ ፡ እንባቸው ፡ ቸርፈፍ ፡ ብሎ ፡ በሻከረ ፡ ድምጽ ።

“የእግዚአብሄር ፡ እንግዳ ፡ እያለ ፡ ለሚመጣው ፡ ሁሉ ፡ ከምናደርገው ፡ የተለዩ ፡ ምን ፡ አደረግንልዎ ?”

“እናንተስ ፡ በጎ ፡ ስራ ፡ መስራት ፡ ልማዳችሁ ፡ ሆኖ ፡ ለኔ ፡ የሰራችሁት ፡ ከሌላው ፡ የተለዩ ፡ አይመስላችሁም ፡ ይሆናል ፡ ነገር ፡ ግንኮ ፡ የበጎ ፡ ስራ ፡ ዋጋው ፡ ከፍና ፡ ዝቅ ፡ የሚለው ፡ በጎ ፡ ስራ ፡ የሚሰራለት ፡ ሰው ፡ በሚገኝበት ፡ ሁኔታ ፡ መጠን ፡ ነው ።

“ እንዴት ? ያሉትን ፡ አላስተዋልሁትም ፡ አባቴ ! ”

“ ለኔ ፡ ያደረጋችሁትን ፡ በጎ ፡ ስራ ፡ እንደኔ ፡ ርቦት ፡ ደክሞት ፡ እግሮቹ ፡ ቢጋሬጣና ፡ በሾህ ፡ ሽባ ፡ ሆነው ፡ መንቀሳቀስ ፡ አቅቶት ፡ አይኑ ፡ እያየ ፡ አውሬ ፡ እንዳይበላው ፡ በፍራት ፡ ላልተጨነቀ ፡ እንዲሁ ፡ ብቻ ፡ መሸቶበት ፡ ማደሪያ ፡ ፍለጋ ፡ ለሚመጣ ፡ ብታደርጉለት ፡ አስቀድሞ ፡ ወደ ፡ ቤታችሁ ፡ ሲመጣ ፡ ለማግኘት ፡ ተስፋ ፡ ያደረገውን ፡ መስተንግዶ ፡ በማግኘቱ ፡ ማመስገኑም ፡ ባይቀር ፡ ለበጎ ፡ ስራችሁ ፡ ልዩ ፡ ዋጋ ፡ አይሰጠውም ። እነዚህን ፡ የመሰሉ ፡ ችግሮች ፡ ሊደርሱበት ፡ ለማይችል ፡ በዚህ ፡ አልፎ ፡ ለሚሄድ ፡ አንድ ፡ መኩዋንንት ፡ ብታደርጉለት ፡ ማን ፡ እንዲያውም ፡ እናንተ ፡ ቤት ፡ ገብቶ ፡ በመስተናገዱ ፡ ትልቅ ፡ ውለታ ፡ እንዳደረገላችሁ ፡ ቆጥሮ ፡ እንድታመሰግኑት ፡ ይፈልጋል ። ስለዚህ ፡ በጎ ፡ ስራ ፡ በጣም ፡ ለሚፈልጉት ፡ ዋጋው ፡ እጅግ ፡ ብዙ ፡ በመጠኑ ፡ ለሚፈልጉት ፡ ዋጋው ፡ መጠነኛ ፡ ለማይፈልጉት ፡ በጭራሽ ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ነው ፡ ማለቴ ፡ ነው ።”

“ ይገርማል ! እንዴት ፡ አወቁት ? አባቴ ! አንዳንድ ፡ የግዜር ፡ እንግዶች ፡ ጠላ ፡ በሌለበት ፡ ይመጡና ፡ ልክ ፡ እኛ ፡ እንደምናደርገው ፡ አድረው ፡ ሲሄዱ ፡ ሰድበውን ፡ ወይም ፡ ረግመውን ፡ ይሄዳሉ ! ” አለች ፡ በዛብሽ ፡ እንደ ፡ መሳቅ ፡

ብላ ።

ይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ ወደ ፡ መንደር ፡ ሄዶ ፡ ከቆየበት ፡ ሲመለስ ፡ እንግዳው ፡ መነኩሴ ፡ እግሮቻቸውን ፡ ፈትተው ፡ ህክምናው ፡ በጣም ፡ አሽሎዋቸው ፡ ጠውልጎ ፡ የነበረ ፡ አካላታቸው ፡ ጠል ፡ እንዳገኘ ፡ የደረቅ ፡ ተክል ፡ ለምልሞና ፡ ህይወት ፡ አግኝቶ ፡ ስላያቸው ፡ ደስ ፡ አለው ።

“ በርትተው ፡ አደሩ ? አባቴ ! ” አለ ።

“ከሞት ፡ ቀምታችሁ ፡ እንዳስቀራችሁኝ ፡ እቆጥረዋለሁ !”

“ አየ ------ ምን ፡ አደረግንና ? ራትዎን ፡ እንኳዋ ፡ ሳይበሉ ፡ ጦም ፡ አደሩ ! ”

“ በጊዜ ፡ ብዙ ፡ በልቼ ፡ ነበር ! ” አሉ ፡ አባ ፡ ባለቤትዋ ፡ ወተት ፡ ልታመጣላቸው ፡ ሄዳ ፡ ሳለች ፡ ሳትመለስ ፡ ተሻምተው ፡ አፋቸው ፡ ሞልቶ ፡ ማላመጥ ፡ እስኪያቅታቸው ፡ እየጎረሱ ፡ የዋጡት ፡ ትልልቅ ፡ ጉርሻ ፡ ትዝ ፡ ስላላቸው ፡ ሳቅ ፡ መጥቶባቸው ። ወዲያው ፡ ምሳ ፡ ደረሰ ፡ ተባለ ።

እምሳ ፡ ላይ ፡ ይሁን ፡ ምሽቱና ፡ እንግዳው ፡ እየተሜወቱ ፡ ሲበሉ ፡ “ ይገርማል ! ትናንት ፡ እግዚአብሄር ፡ እስዎን ፡ ባያወርድልኝ ፡ እዚያው ፡ በተቀመጥሁበት ፡ መሽቶ ፡ እንደ ፡ ከትናንት ፡ ወዲያ ፡ ሌሊት ፡ አራዊት ፡ ከበው ፡ ይበሉኝ ፡ ነበር ! ” አሉ ፡ አባ ፡ ዓለም ፡ ለምኔ ።

“ ከትናንት ፡ ወዲያ ፡ ሌሊት ፡ አውሬ ፡ ከቦ ፡ በላዎ ? ” አለ ፡ ይሁን ፡ እየሳቀ ። ምሽቱም ፡ አብም ፡ ከት ፡ ብለው ፡ ሳቁና ፡

“ መብላትስ ፡ አልበሉኝም ፡ ከበውኝ ፡ ነበር ። ”

“ እንዴት ? ምን ፡ አውሬ ፡ ነው ? ” አለ ፡ ይሁን ።

ከዚያ ፡ መጀመሪያ ፡ ነብር ፡ በሁዋላ ፡ አንበሳ ፡ የመጡበትንና ፡ የሄዱበትን ፡ እሳቸው ፡ እንዴት ፡ እንደወጡ ፡ ሳያውቁት ፡ እዛፉ ፡ ላይ ፡ የተገኙበትን ፡ አንበሳው ፡ እሳቸውን ፡ ፍለጋ ፡ የወጡበትን ፡ ዛፍ ፡ ስር ፡ አንቆ ፡ ሲጠብቅ ፡ ያደረበትን ፡ ጥዋት ፡ በቀይ ፡ አውራጆች ፡ ርዳታ ፡ የወረዱበትን ፡ ሁኔታና ፡ ቀይ ፡ አውራጆች ፡ የዋሉላቸውን ፡ ውለታ ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ ሳያስቀሩ ፡ ዘርዝረው ፡ ሲተርኩ ፡ ባልና ፡ ምሽቱ ፡ መብላታቸውን ፡ ትተው ፡ አፋቸውንም ፡ አይናቸውንም ፡ በሰፊው ፡

ከፍተው ፡ ሲሰሙ ፡ ቆዩና ፡ እቤታቸው ፡ በእንግዳ ፡ ስም ፡ የመጡት ፡ መነኩሴ ፡ ያለጥርጥር ፡ ጻድቅ ፡ መሆናቸውን ፡ አምነው ፡ በደስታም ፡ በመገረምም ፡ አይን ፡ ተጠቃቀሱ ።

“ አንበሳ ፡ የቅድስገብሬል ፡ ምሳሌ ፡ ነው ? ” አለች ፡ በዛብሽ ፡

“ አዎ ፡ ቅድስገብሬል ፡ እንዲጠብቅዎ ፡ ልኮት ፡ ነው ! አንበሳው ፡ ባይደርስልዎ ፡ ነብሩ ፡ ይበላዎ ፡ ነበር ! ” አለ ፡ ባልዋ ።

“ እዛፉ ፡ ላይ ፡ ሳልወጣ ፡ ቢደርስብኝ ፡ አንበሳው ፡ አይበላኝም ፡ ኖሮዋል ? ”

“ አይበላዎም ። እዚህ ፡ እኛ ፡ አገር ፡ አንበሳ ፡ የገብሬል ፡ መላክተኛ ፡ ነው ፡ ይባላል ! ”

“ ታዲያ ፡ ለምን ፡ ያን ፡ ያክል ፡ ጎምዥቶ ፡ መሬት ፡ እየፎገረ ፡ ደንጋይ ፡ እየፈነቀለ ፡ ሲያገሳና ፡ የወጣሁበትን ፡ ዛፍ ፡ ስር ፡ አንቆ ፡ ይዞ ፡ ሲጨንቅ ፡ አደረ ? ”

“ ነብሩ ፡ ተመልሶ ፡ እንዳይበላዎ ፡ ሲጠብቅዎ ፡ ለማደር ፡ ነው ! እሱ ፡ እዚያ ፡ ተቀምጦ ፡ ሲጠብቅዎ ፡ ባያድር ፡ ነብር ፡ ዛፍ ፡ መውጣት ፡ ስለሚችል ፡ ተመልሶ ፡ ይበላዎ ፡ ነበር ! ”

አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ማመኑም ፡ አለማመኑም ፡ ቸግሮዋቸው ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ እያሰላሰሉ ፡ መብላቸውን ፡ እንደገና ፡ ሲጀምሩ ፦

“ ገብሬል ፡ በለተቀኑ ፡ ታምራት ፡ ነው ፡ የሰራልዎ ! የሚጣፍ ፡ ነው ! እኔንም ፡ ትናንት ፡ በዚያ ፡ መንገድ ፡ ያመጣኝ ፡ ገብሬል ፡ ነው ! ”

“ እንዴት ? ” አሉ ፡ አባ ።

“ ሰዎች ፡ አቁዋራጭ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ እሰማለሁ ፡ እንጂ ፡ ከትናንት ፡ በቀር ፡ በዚያ ፡ መንገድ ፡ ሄጄ ፡ አላውቅም ። ትናንት ፡ የዲማን ፡ መንገድ ፡ ስሄድ ፡ ውዬ ፡ ደከመኝ ፡ ሳለ ፡ ደህና ፡ በበቅሎ ፡ ተቀምጬ ፡ የምመጣበትንና ፡ የማውቀውን ፡ ትቻ ፡ መንገዱን ፡ ለማየት ፡ ስል ፡ በዚያ ፡ በኩል ፡ መጣሁ ። እንግዲህ ፡

ሲደክመኝ ፡ በበቅሎ ፡ የምመጣበትን ፡ አስትቶ ፡ በግሬ ፡ የምመጣበትን ፡ ያስመረጠኝ ፡ ገብሬል ፡ ነው ! ”

“ ዲማ ፡ ዘመድ ፡ ወይም ፡ ወዳጅ ፡ አለዎ ? ”

“ ኧረ ፡ የለኝም ፡ እንዲያው ፡ እዚያ ፡ አንድ ፡ ደርሶ ፡ የማያውቅ ፡ ታምር ፡ ነገር ፡ ደረሰ ፡ ተብሎ ፡ ተወርቶ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ሲሄድ ፡ ጊዜ ፡ እኔም ፡ እስቲ ፡ ሄጄ ፡ ጉዱን ፡ እዩቹ ፡ ልመለስ ፡ ብዬ ፡ ሄድሁ ! ”

“ ምን ፡ ታምር ፡ ነገር ፡ ደረሰ ? ክፉ ፡ ነው ፡ በጎ ? ”

“ ከክፉም ፡ ክፉ ! አባቴ ! ”

“ እንዴት ? ምን ? ” አሉ ፡ መነኩሴው ፡ የጎረሱት ፡ ባፋቸው ፡ እንዳለ ፡ ማላመጣቸውን ፡ አቁዋርጠው ።

“ ፊታውራሪ ፡ መሸሻ ፡ የሚባሉ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ አንድ ፡ የደረሰች ፡ ቆንጆ ፡ ልጅ ፡ ነበረቻቸው ። ያችን ፡ ልጅ ፡ ፊታውራሪ ፡ ታፈረ ፡ ድንበሩ ፡ አጭተዋት ፡ ሰርጉ ፡ ሲደገስ ፡ ሬሳየን ፡ ትድሩ ፡ እንደሆን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በህይወቴ ፡ እያለሁ ፡ ከምወደው ፡ ሰው ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ አላገባም ፡ እያለቻቸው ፡ መላዋን ፡ መስሎዋቸው ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ ድግሳቸውን ፡ አሰናድተው ፡ ጨርሰው ፡ የጎጃም ፡ መኳዋንንት ፡ አንድ ፡ ሳይቀር ፡ ተጠርቶ ፡ ሳምንት ፡ ሙሉ ፡ ከተዘፈነ ፡ በሁዋላ ፡ የሆማውለት ፡ ሌሊቱን ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ እዩበላ ፡ እዩጠጣ ፡ ሲዘፍን ፡ እሰዋ ፡ እንደ ፡ ፈከረችው ፡ ከቤት ፡ በርራ ፡ እመሙላድ ፡ ገደል ፡ ወድቃ ፡ አጥንትዋ ፡ እንኩዋ ፡ ለምልክት ፡ ሳይገኝ ፡ ቀረ ! ”

“ አይይ ----- ! አባት ፡ እናትዋ ፡ ሰዎች ፡ አይሆኑም ! ጸጠት ፡ ይገድላቸዋል ! ” አሉ ፡ አባ ፡ የጎረሱትን ፡ ባፋቸው ፡ እንደ ፡ ያዙ ።

“ ጎጃምን ፡ እግዚአ ፡ ያሰኘውም ፡ ያባትና ፡ የናትዋ ፡ ነው ! ”

“ እንዴት ? ”

“ አባትዋም ፡ እናትዋም ፡ መጥፋትዋን ፡ ሲሰሙ ፡ እብድ ፡ ሆነው ፡ በገደል ፡ እዩወደቁ ፡ ሞተው ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ተቀበሩ !” ሲል ፡ ይሁን ፡

"ኧ ---- ?" አሉ ፡ መንኩሴው ፡ ፎኸው ። ወዲያው ፡ ባፋቸው ፡ ይዘውት ፡ የቆዩው ፡ እህል ፡ ያለመንገዱ ፡ ሄዶ ፡ ትን ፡ ስላላቸው ፡- ትንፋሽ ፡ አጥተው ፡ ወዲያው ፡ እያሳላቸው ፡ አይኖቻቸው ፡ ፍጥጥ ፡ ብለው ፡ ላባቸው ፡ ከንፍቻቸው ፡ ጋር ፡ ተደባልቆ ፡ በፊታቸው ፡ እየጎረፈ ፡ ሲጨነቁ ፡ ይሁንና ፡ ምሽቱ ፡ ደንግጠው ፡ የሚያደርጉት ፡ ቅጡ ፡ ጠፋቸው ።

"ውሀ ፡ ውሀ ፡ ቶሎ ፡ ውሀ ፡ ይጠጡበት ፡ አባቴ !" አለ ፡ ይሁን ፡ ውሀ ፡ እንዴት ፡ እንደሚጠጣ ፡ ለማሳየት ፡ እጁን ፡ ጨብጦ ፡ ባፉ ፡ ሲግበ ።

"አፍንጫዎን ፡ ይዘው ፡ ወደ ፡ ውስጥ ፡ ይተንፍሱ !" አለች ፡ በዛብሽ ፡ እስዋም ፡ አፍንጫዋን ፡ ይዛ ፡ መንኩሴው ፡ አፍንጫ ፡ መያዝ ፡ እንደማያውቁ ፡ ሁሉ ፡ ለማሳየት ። ነገር ፡ ግን ፡ የይሁንም ፡ ሆነ ፡ የምሽቱ ፡ መድሀኒት ፡ ለጊዜው ፡ በማሻል ፡ ፈንታ ፡ አባሰባቸውና ፡ መንኩሴው ፡ ወድቀው ፡ ይንፈራፈሩ ፡ ጀመሩ ።

"እስቲ ፡ ቀና ፡ አድርገን ፡ እንያዝና ፡ ጀርባቸውን ፡ ቀስ ፡ ብለህ ፡ መታ ፡ መታ ፡ አድርገው !" አለች ፡ በዛብሽ ፡ ወዲያ ፡ ወዲህ ፡ እየተርበተበተች ። እውነትም ፡ ተጋግዘው ፡ ቀና ፡ አድርገው ፡ ይዘው ፡ ይሁን ፡ በደበሎዋቸው ፡ ላይ ፡ ጀርባቸውን ፡ መታ ፡ መታ ፡ ሲያደርግ ፡ እየተሻላቸው ፡ ሄደ ።

"ውሀ !" አሉ ፡ አባ ፡ በሳሉ ፡ መሀከል ፡ እንባቸውንም ፡ ላባቸውንም ፡ እየጠራረጉ ። ውሀ ፡ ደጋግመው ፡ ሲውጡ ፡ ትንታው ፡ ተዋቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ ትንታው ፡ ሲሄድ ፡ በሱ ፡ እግር ፡ ስርቅታ ፡ ተተካ ! ስርቅታው ፡ ከምሳ ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ እንዲሁ ፡ ሳያቋርጥ ፡ ውሎባቸው ፡ እምሽቱ ፡ ላይ ፡ አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ደከሙ ።

ይሁንና ፡ ባለቤቱ ፡ የስርቅታ ፡ መድሀኒት ፡ ነው ፡ የሚባለውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ሞከረው ፡ ስለ ፡ ተሸነፉ ፡ ግራ ፡ ገብቶዋቸው ፡ እየወጡ ፡ እየገቡ ፡ ሲጨነቁ ፡ ዋሉ ።

"ምነው ፡ እግዜር ፡ መከራቸውን ፡ እንዲህ ፡ አበዛባቸው ?" አለችው ፡ በዛብሽ ።

"ጣድቃን ፡ ስለሆኑ ፡ ነው ! ጣድቃን ፡ የሆነ ፡ ሁሉ ፡

ተፈታታኝ ፡ ብዙ ፡ ነው !" አለ ፡ ባልዋ ።

"እሱስ ፡ እውነትህ ፡ ነው ፡ የትናንቱ ፡ ታምራት ፡ ሁሉ ፡ የጣድቃን ፡ ስራ ፡ ነው ።"

"እግዜር ፡ ከዚያ ፡ አውጥቶ ፡ እዚህ ፡ ለክፉ ፡ ይሰጣቸው ፡ ይሆን ?"

"ኧረ ፡ ባፍህ ፡ ውሀ ፡ ይሙላ ፡ እያ !"

"ምናባቱ ፡ ልበል ? ደከሙኮ ! እንዲሁ ፡ ካደረባቸው ፡ አይተርፉም !"

"ይተዋቸው ፡ ይሆናል ። አሁንኮ ፡ እንደ ፡ መጀመሪያው ፡ ቶሎ ፡ ቶሎ ፡ አያፍቃቸውም ።"

"እስቲ ፡ እንዳፍሽ ፡ ያርግልን ፡ ከተፈርዶ ፡ እንድንድን !"

"ከምን ፡ ተፈርዶ ?"

"እግዜር ፡ አያርገውና ፡ እቤታችን ፡ ቢሞቱ ፡ ሰው ፡ ምን ፡ ይላል ?"

"ጣድቃን ፡ ከሩቅ ፡ መጥቶ ፡ እቤቱ ፡ የሞተበት ፡ ሰው ፡ ይመሰገናል ፡ እንጂ ፡ ምን ፡ ተፈርዶ ፡ ያገኘዋል ? እግዜር ፡ ክፉ ፡ አያምጣ ፡ እንጂ ፡ እኛ ፡ ምንም ፡ ተፈርዶ ፡ የለብን !"

"እሱስ ፡ እውነትሽ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ደህና ፡ ሆነው ፡ መርቀውን ፡ ቢሄዱ ፡ ነበር ፡ መልካሙ !" አለና ፡ ይሁን ፡ እንገቱን ፡ ደፋ ፡ አድርጎ ፡ መሬት ፡ መሬት ፡ ሲመለከት ፡-

"አንድ ፡ ነገር ፡ አሰብሁ ፡ እስቲ ፡ እንሞክረው !" አለች ፡ ምሽቱ ። ከዚያ ፡ ያሰበችውን ፡ ነገረችውና ፡ ተመካከረው ፡ ወደ ፡ መንኩሴው ፡ ሄዱ ። አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ከቀድሞው ፡ የባሰ ፡ ቶሎ ፡ ቶሎ ፡ እያፋቃቸው ፡ እንባቸው ፡ ማገጃውን ፡ እንደ ፡ ናደ ፡ የቦይ ፡ ውሀ ፡ ዘቅዝቆ ፡ እየፈሰሰ ፡ እጆቻቸውንና ፡ እግሮቻቸውን ፡ መሰብሰብ ፡ ተስኖዋቸው ፡ ደክሞዋቸው ፡ ነበር ።

"ትንሽ ፡ አልተሻለዎም ?" አለ ፡ ይሁን ፡ ሲገባ ፡ መንኩሴው ፡ ራሳቸውን ፡ ነቀነቁ ፡ አልተሻለኝም ፡ ለማለት ።

"ትንሽ ፡ ወተት ፡ ልስጥዎ ።" አለች ፡ በዛብሽ ። አባ ፡ አሁንም ፡ ራሳቸውን ፡ ነቀነቁ ።-

"አይ ፡ ነብር ---! "አለችና ፡ በዛብሽ ፡ ፊሁ ፡ ወዳንድ ፡ ወገን ፡ ስትሮጥ ፡

"አንበሳ ---! "ብሎ ፡ ፊሆ ፡ ይሁን ፡ ተከትሎዋት ፡ ሮጠ ። ወዲያው ፡ በሽተኛው ፡ መነኩሴ ፡ መጠጊያ ፡ ተደግፈው ፡ ከተጋደሙበት ፡ እንዴት ፡ እንደ ፡ ተነሱ ፡ ሳያውቁት ፡ ይሁንን ፡ ተከትለው ፡ ይሮጡ ፡ ጀመር ። ይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ መነኩሴውን ፡ ባንድ ፡ እጁ ፡ ምሽቱን ፡ በሌላው ፡ ይዞ ፡ እዬሮጠ ፡ ሄዶ ፡ ካንድ ፡ የሳር ፡ ክምር ፡ ጀርባ ፡ ተሸሸጉ ። አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ በባልና ፡ ምሽቱ ፡ መሀከል ፡ ከድርቆሽ ፡ ክምር ፡ ሁዋላ ፡ እንደ ፡ ተሸሸጉ ፡ አንበሳው ፡ መጥቶ ፡ ሲይዛቸው ፡ እንዳያዩ ፡ አይናቻቸውን ፡ ጨፍነው ፡ ከግር ፡ እስከ ፡ ራሳቸው ፡ ሰውነታቸው ፡ ሁሉ ፡ ስቅቅ ፡---ብሎ ፡ ካሁን ፡ አሁን ፡ ያዘኝ ፡ እያሉ ፡ ሲጠባበቁ ፡

"አትንቀሳቀሱ ፡ ትንፋሻችሁንም ፡ አጥፉ ! "አለ ፡ ይሁን ፡ ቀስ ፡ ብሎ ።

"እሺ ---፡ እሺ ---- ! "አሉ ፡ አባና ፡ ምሽቱ ፡ በጣም ፡ ቀስ ፡ ብለው ።

እንዲህ ፡ ሁሉም ፡ እንደ ፡ ሞቱ ፡ ሁሉ ፡ ትንፋሻቸውን ፡ አጥፍተው ፡ ትንሽ ፡ ከቆዩ ፡ በሁዋላ ፡

"እስቲ ፡ ወጥቼ ፡ ልይ ! "አለ ፡ ይሁን ፡ ትንሽ ፡ ቀና ፡ ብሎ ፡

"የለም ፡ አውሬዎች ---ይጣሉዎታል ! "አሉ ፡ አባ ፡ እጁን ፡ አጥብቀው ፡ ይዘው ።

"ይሀን ፡ ያክል ፡ አይቆዩም ፡ ሄደው ፡ ይሆናል ! "አለና ፡ ይሁን ፡ ቀስ ፡ ብሎ ፡ ተነስቶ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡ በሩፋ ፡ ሄዶ ፡ ከዚያም ፡ የቤቱን ፡ ዙሪያ ፡ አይቶ ፡ ሲመለስ ፡-"የሉም ፡ ሄደዋል ! " አለ ፡ ትንሽ ፡ ፍርጥም ፡ ብሎ ።

"አይመለሱም ?" አሉ ፡ አባ ፡ ፍራት ፡ እልባቸው ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ እያንቀጠቀጣቸው ።

"የለም ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከሄዱ ፡ አይመለሱም ! "

"ፋቂምኮ ፡ አብሮዋቸው ፡ ሄደ ! እሱም ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከሄደ ፡ አይመለስም ! "አለች ፡ በዛብሽ ፡ እስዋም ፡ እንደ ፡ ባልዋ ፡ ፍርጥም ፡ ብላ ።

ባልና ፡ ምሽቱ ፡ በደስታ ፡ ፊት ፡ እስበሳቸው ፡ እዬተያዩ ፡ ሲስቁ ፡ መነኩሴው ፡ በሳቸው ፡ ፍራትና ፡ መንቀጥቀጥ ፡ የሚስቁ ፡ መስሎዋቸው ፡ በበኩላቸው ፡ የፍረት ፡ ፍርጥምታ ፡ ፍርጥም ፡ አሉና ፡ አንገታቸውን ፡ ደፋ ፡ አድርገው ፡ ዝም ፡ አሉ ።

"በዛብሽና ፡ እኔ ፡ የሳቅንበት ፡ ጠፍቶዎ ፡ ተቸገሩ ፡ መሰለኝ ! "አለ ፡ ይሁን ፡ አባን ፡ ግራ ፡ ሲገባቸው ፡ ተመልክቶ ።

"አንበሳውን ፡ ፈርቼ ፡ ምናልባት ፡ ሳይታወቀኝ ፡ የሚያስቅ ፡ ነገር ፡ አድርጌ ፡ ይሆን ፡ እያልሁ ፡ ሳስብ ፡ ነበር ። መቸም ፡ ከንግዲህ ፡ ወዲያ ፡ አንበሳ ፡ እንኩዋንስ ፡ ባካል ፡ መጥቶብኝ ፡ ስሙ ፡ ብቻ ፡ ሲያስፈራኝ ፡ ይኖራል ! "

" የበዛብሽ ፡ አንበሳ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የግዜር ፡ አንበሳኮ ፡ አልመጣም ! "

" እንዴት ? " አሉ ፡ አባ ፡ እንደገና ፡ እንደ ፡ መደንገጥ ፡ ብለው ።

" ፋቂ ፡ ሲደነግጡ ፡ ስለሚስቅ ፡ ማስደንገጫ ፡ እጥተን ፡ ስንፈልግ ፡ ውለን ፡ በመጨረሻ ፡ በዛብሽ ---- የፈጠረቻቸው ፡ አንበሳና ፡ ነብር ፡ ናቸው ፡ እንጂ ---- የውነተኞቹ ፡ አንበሳና ፡ ነብርስ ፡ አልመጡም ፡ ነበር ! "

አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ከነገሩም ፡ ይልቅ ፡ ባልና ፡ ምሽቱ ፡ እሳቸውን ፡ ለመርዳት ፡ በተጨነቁት ፡ ጭንቀት ፡ ልባቸው ፡ መንካቱን ፡ አጉልቶ ፡ የሚያሳይ ፡ የቅርታ ፡ ፈገግታ ፡ ፈገግ ፡ ብለው ፡ እንደገና ፡ አንገታቸውን ፡ ደፉ ።

ያነለት ፡ ማታ ፡ ራት ፡ ላይ ፡ እንግዳው ፡ መነኩሴ ፡ መብላቱም ፡ መጫወቱም ፡ አልጥማቸው ፡ ስላለ ፡ ሁሉንም ፡ ትተው ፡ ወደ ፡ ምኝታቸው ፡ መሄድ ፡ ፈለጉ ። ይሁንና ፡ ምሽቱ ፡ ግን ፡ በንግዳ ፡ ስም ፡ እግዜር ፡ ወደ ፡ ቤታቸው ፡ ለላካቸው ፡ መላክተኛው ፡ ባደረጉት ፡ ሁሉ ፡ እንልግሎት ፡ ደስ ፡ ብሎዋቸው ፡ እዬተጫወቱ ፡ እንዲበሉ ፡ አጥብቀው ፡ ለመኑዋቸው ።

"አሁን ፡ እግዜር ፡ ይመስገን ፡ ፋቂም ፡ ትቶዎታል ! እዬተጫወቱ ፡ ትንሽ ፡ ቢበሉ ፡ ምናለ ? " አለች ፡ በዛብሽ ።

" ፋቂ ፡ ልቤን ፡ አቁስሎኝ ፡ ሄዶ ፡ ወጡን ፡ ፈራሁት ፡

ወዲያውም ፡ አደከመኝ ፡ ስለዚህ ፡ ማረፍ ፡ ይሻለኝ ፡ እንደ ሆን ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ ”

“ ባልሜ ፡ ተልባ ፡ ትንሽ ፡ በልተው ፡ ወተት ፡ ይጠጡ ፡ ያለዚያ ፡ ቢተኙም ፡ እንቅልፍ ፡ አይወስድዎ ! ” አለች ፡ ባለቤትዋ ፡ የውነተኛ ፡ ጭንቀትዋ ፡ እፊትዋ ፡ ላይ ፡ ወለል ፡ ብሎ ፡ እየታየ ።

“ እሺ ፡ ” አሉ ፡ አባ ፡ ምንም ፡ እንኳዋ ፡ መብላት ፡ ባያምራቸው ፡ ያስተናገጀቻቸውን ፡ ጭንቀት ፡ ስላዩ ፡ እን ሱን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ።

“ በጣም ፡ አስቸገርሁዎችሁ ! ” አሉ ፡ መነኩሴው ፡ ትንሽ ፡ እንጀራ ፡ ባልሜ ፡ ተልባ ፡ በልተው ፡ አንድ ፡ ዋንሜ ፡ ወተት ፡ ከጠጡ ፡ በሁዋላ ፡

“ ኧረ ፡ እንኩዋን ፡ እግዚሀር ፡ ገብሬል ፡ ፊቱን ፡ መለ ሰልዎ ፡ እንጂ ፡ የኛ ፡ ችግርስ ፡ ምንም ፡ አይደል ! ” አለ ፡ ይሁን ።

“ እንዴት ፡ ምንም ፡ አይደል ? ይሄው ፡ ትናንት ፡ ከተ ገናኘን ፡ ጀምሮ ፡ እህል ፡ እንኩዋ ፡ አርፋችሁ ፡ የምትቀምሱ በት ፡ ጊዜ ፡ አሳጣሁዎችሁ ! ”

“ በዚህ ፡ አሳብ ፡ አይግባዎ ፡ ምንም ፡ አይደል ! ” ቅድም ፡ የነደለ ፡ ቢኖር ፡ አሁን ፡ እንሞላዋለን ። እንዲያውም ፡ እኔስ ፡ ለበዛብሽ ፡ አልነገርሁዎትም ፡ እንጂ ! የትንታና ፡ የፋቅ ፡ በሽታ ፡ ያመጣሁብዎ ፡ እኔ ፡ እሆን ? ብዬ ፡ በምስጢር ፡ ራሴን ፡ ወቅሽ ፡ ነበር ! ”

“ እርስዎ ? እንዴት ፡ አድርገው ? ”

“ መቸስ ፡ ሰው ፡ ሲጨንቀው ፡ የማያስበው ፡ አለ ? በፊታውራሪ ፡ መሸሻ ፡ ቤት ፡ የደረሰውን ፡ ስነግርዎ ፡ ወዲ ያው ፡ ያንግጠው ፡ ትን ፡ ሲልዎ ፡ ጊዜ ፡ ድንገት ----- መቸም ፡ የሰው ፡ ስርኖ ፡ ቅርንጫፍ ፡ ብዙ ፡ በመሆኑ ፡ ዘምድና ፡ ይኑ ርዎ ፡ አይኑርዎ ፡ ሳላውቅ ፡ ስለተናገርሁ ፡ አስቀድሜ ፡ እስዎ ፡ ከየት ፡ እንደ ፡ መጡና ፡ ከመኳዋችሁ ፡ ጋር ፡ እውቂያ ፡ እን ዳለዎ ፡ ሳላጣራ ፡ ምን ፡ አስለፈለፈኝ ፡ ብዬ ፡ ጠጠተኝ ። ”

“ ከመኳዋችሁስ ----እንኩዋን ፡ ዘምድና ፡ ሊኖረኝ ፡ አገራቸውን ፡ ዲማንም ፡ በስም ፡ ካልሆነ ፡ መልኩን ፡ አላው ቀው ! ነገሩ ፡ ግን ፡ በጣም ፡ የሚያሳዝንና ፡ የሚያስደነግጥ ፡ ነው ። ”

“ ነገሩማ ---- የሚያሳዝንና ፡ የሚያስደነግጥ ፡ ብቻ ፡ ነው ? የማይረሳ ፡ መተረቻ ፡ ሆኖ ፡ የሚኖር ፡ ነው ፡ እንጂ ! መቸስ ፡ ልጅቱ ፡ እጅግ ፡ የምታምር ፡ ቡቃያ ፡ ነበረች ፡ አሉ ። የሚያ ውቁዋት ፡ ሰዎች ፡ የመልኩዋን ፡ የጠባዩዋን ፡ በዚያ ፡ ላይ ፡ የትምርትዋን ፡ ነገር ፡ ሲናገሩ ፡ የሰማውን ፡ ሁሉ ፡ **እንኩዋን** ፡ ኣላወቅናት ፡ አሰኘው ! ”

“ የስዋ ፡ መቸም ፡ ሬሳዋ ፡ እንኳዋ ፡ አልተቀበረም ! ”

“አየ ፡ አባቴ ! የመሙላድን ፡ ገደል ፡ ባያውቁትኮ ፡ ነው ! በዚያ ፡ ገደል ፡ የወደቀ ፡ ሰው ፡ እንኩዋን ፡ ሬሳው ፡ ቁራጭስ ፡ ይገኛል?”

“ሌሊት ፡ ከሆነ ፡ የጠፋች ፡ ገደል ፡ ስትገባ ፡ ማን ፡ አያት?”

“ማን ፡ እንዳያት ፡ እንጃ ፡ ብቻ ፡ በመሙላድ ፡ ገደል ፡ መግ ባትዋ ፡ ርግጥ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ፡ እልቅሶው ፡ ላይ ፡ ሲወራ ፡ የዋለ ።”

“እዎ ፡ የሚያሳዝን ፡ ነው!” አሉ ፡ አባ ፡ አሳባቸው ፡ እዚያ፡ ትቶዋቸው ፡ በፊታውራሪ ፡ መሸሻ ፡ ቤት ፡ የደረሰውን ፡ መከራ ፡ ሊያይ ፡ ሲሄድ ፡ የማያዩ ፡ አይኖቻቸውን ፡ ቦዘዝ ፡ አድርገው ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ተክለው ።

“ልጅቱስ - - - -”አለ ፡ ይሁን፡ ትንሽ፡ ዝም ፡ ብሎ፡ ቆይቶ ። “ልጅቱስ ፡ ያንለት ፡ ገደል ፡ ገብታ ፡ ባትሞትም ፡ ከነግዲህ ፡ ወዲያ ፡ የሞተች ፡ ናት!”

“እንዴት?”አሉ ፡ አባ ፡ አይኖቻቸውን ፡ ከተከሉበት፡ ወደ፡ ይሁን ፡ መለስ ፡ አድርገው ።

“ምን - - ያባት ፡ የናትዋ ፡ ደም ፡ በዬሄደችበት ፡ እዬተከ ተለ ፡ ሲለምህባት ፡ እረፍት ፡ ታገኛለች ፡ ብለው ፡ ነው?”

“እውነትዎ ፡ ነው ፡ እረፍት ፡ አታገኝም! አሉ ፡ አባ ፡ አይ ኖቻቸውን ፡ እንደገና ፡ ወደ ፡ መሬት ፡ መልሰው ።

“እንደ ፡ ተወራው ፡ ካልሞተችስ ፡ ከሁሉም ፡ ማዘን ፡ የሚ ገባው ፡ ለስዋ ፡ ነው!” አለች ፡ በዛብሽ ።

"እንዴት?" አለ ፡ ባልዋ ።

"እናትና ፡ አባትዋስ ፡ ሳይሰቀዩ ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ ሞቱ ፡ እስዋን ፡ ግን ፡ አሁን ፡ እንዳልኸው ፡ በሰዋ ፡ ምክናያት ፡ የፈሰሰው ፡ ደማቸው ፡ ውቃቢያቸው ፡ በሄደችበት ፡ ሁሉ ፡ ተቆራኝቶ ፡ እዬከሰሰ ፡ እዬወቀሰ ፡ ሲያሰቃያት ፡ ይኖርና ፡ በመጨረሻ ፡ ወይ ፡ አሳብዶ ፡ ወይ ---- አንድ ፡ ነገር ፡ አድርጎ ፡ የማይቀረውን ፡ ሞት ፡ ያገድላታል! ታዲያ ፡ ለንደዚች ፡ ያለች ፡ ያልታዘነ፡ ለማን፡ ይታዘናል?"

"አዎ ፡ በጣም ፡ ታሳዝናለች! እንግዲህ ፡ ልሂድና፡ ልረፍ።" አሉ ፡ መነኩሴው ፡ የይሁንን ፡ መልስ ፡ ሳይሰሙ ፡ ወደ ፡ ምኝታቸው ፡ ለመሄድ ፡ ቸኩለው ።

"አ ----! ይሂዱ ፡ አባቴ ፡ ይሂዱ ፡ ደክሞኛል ፡ ልረፍ ፡ ሲሉ ፡ እንደገና ፡ በወሬ ፡ ጠመድኩዎ!" አለ ፡ ይሁን ፡ ለመሰናበት፡ እሱም ፡ ምሽቱም ፡ ተነስተው ።

አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ አራት ፡ ቀን ፡ እይሁን ፡ በፈቃዱ ፡ ቤት ሲያገግሙ ፡ ሰንብተው ፡ ባምስተኛው ፡ ወደ ፡ መንደር ፡ ሄዶ ፡ ከቆዬበት ፡ ሲመለስ ፡ "የምስራች ፡ አባቴ !" አላቸው ።

"ምስር ፡ ይብሉ! ምን ፡ የምስራች ፡ የሚያሰኝ ፡ ነገር ፡ ተገኘ?"

"አዲስ ፡ አበባ ፡ በበቅሎ ፡ የሚያደርስዎ ፡ ነጋዴ ፡ ተገኘ! ለትርፍ ፡ ሳይሆን ፡ ለበቅሎዋ ፡ ሳር ፡ መግዣ ፡ የሚሆን ፡ ትንሽ ፡ ገንዘብ ፡ ይሰጡታል ። ገንዘብ ፡ አለዎ?"

"ስንት?"

"አ ----- ሁለት ፡ ቢበዛ ፡ ሶስት ፡ ብር ። ከዚህ ፡ አይበልጥም ፡ "

"ከሶስት ፡ ብር ፡ ካልበለጠ ፡ ለቁምስና ፡ መቀበያ ፡ ከያዝሁት ፡ አጉድዬ ፡ እከፍላለሁ ፡ ግዴለም !"

"እእ ----! ቅምስና!" አለ ፡ ይሁን ፡ ምሽቱን ፡ እያዬ ፡ መነኩሴው ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ሄደው ፡ የሚሾሙት ፡ ሹመት ፡ ስሙ ፡ ጠፍቶት ፡ ሳይነግራት ፡ ቀርቶ ፡ ስለነበረ ፡ ድንገት ፡ ስለተገኘ ፡ ደስ ፡ ብሎት ።

"ቅምስና!" አለች ፡ ምሽቱም ፡ ባልዋ ፡ ያለውን ፡ ደግማ ።

"ቁምስና!" አሉ ፡ አባ ፡ ትንሽ ፡ ፍርዮም ፡ ብለው ።

አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ከነጋዴ ፡ ጋር ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ሲደርሱ ፡ "እጳጳሱ ፡ ግቢ ፡ እንውሰድዎ? ወይስ ፡ ሌላ ፡ ማረፊያ ፡ አለዎ ፡ አባቴ?" አለ ፡ ነጋዴው ።

"የማያስቸግራችሁ ፡ ከሆነስ ፡ መጀመሪያ ፡ ሩፋኤል ፡ ብደርስ ፡ እወድ ፡ ነበር !"

"እንዲያውም ፡ ይቀናናል ፡ እንጂ!ሰፈራችን ፡ ሩፋኤል ፡ አጠገብ ፡ ጉለሌ ፡ ስለሆነ ፡ ከባታችን ፡ ግቢ ፡ ሩፋኤል ፡ ያቀርበናል ።"

"እንግዲያውስ ፡ ሩፋኤል ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እንድደርስ ፡ ያድርጉኝ ፡ እባክዎ ፡"

ሩፋኤል ፡ ደርሰው ፡ ከበቅሎ ፡ ሲወርዱ ፡ ሶስት ፡ ብር ፡ አውጥተው ፡ ለነጋዴው ፡ እያሳዩ ፡ "ልጨምር?" ወይስ ፡ ይህ ፡ ይበቃል? ሌላውን ፡ ትቸ ፡ ለበቅሎዋ ፡ ማለቴ ፡ ነው!" አሉ ፡ አባ ።

"ሌላ ፡ ደግሞ ፡ ምን ፡ አለ? አባቴ!"

ከጎጃም ፡ እስከዚህ ፡ እኔን ፡ ደስ ፡ እንዲለኝ ፡ እኔን ፡ እንዲመቸኝ ፡ ሲቸገሩ ፡ የመጡት ፡ የልብ ፡ ርህራሄዎ ፡ ብቻ ፡ አዝዞዎ ፡ ሲያደርጉልኝ ፡ የመጡት ፡ ልቆጥረውም ፡ ልረሳውም ፡ የማልችል፡ ብዙ ፡ ችሮታና ፡ ርዳታ ፡ እሱን ፡ እሱን ፡ ሁሉ ፡ ትቼ ፡ ለበቅሎዋ ፡ ብቻ ፡ ማለቴ ፡ ነው! ሌላውን ፡ በገንዘብ ፡ መገመት ፡ የውነተኛ ፡ ዋጋውን ፡ ማርከስ ፡ ይሆናል!"

"ለበቅሎዋም ፡ ይሁን ፡ ለሌላው ፡ ቡራኬዎን ፡ ብቻ ፡ አባቴ! ገንዘብ ፡ አልፈልግም!"

"ይህንንም?"

"እሱንም!"

"ይህንስ ፡ እባክዎ ፡ ይቀበሉኝ ፡ ለበቅሎዋ ፡ ሳር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለርስዎኮ ፡ አይደለም ።"

"የመነኩሴ ፡ ቡራኬው ፡ ያተርፋል ፤ ገንዘቡ ፡ ግን ፡ ያከስራል ! ስለዚህ ፡ ነጋዴ ፡ ነኝና ፡ ማትረፍ ፡ እንጂ ፡ መክሰር ፡ አልፈልግም ። ቡራኬዎን !"

"እግዚአብሄር ፡ ወረትዎን ፡ ያለምልመው ! ሁል ፡ ጊዜ ፡ ርዳታ ፡ በሚሰጡበት ፡ እንጂ ፡ በሚቀበሉበት ፡ ሁኔታ ፡ አያቀምዎ !" አሉ ፡ አባ ፡ ነጋዴውን ፡ ሲሰናበቱ ፡ ስለ ፡ ደግነቱ ፡ ለልባቸው ፡ የተሰማው ፡ ከፍተኛ ፡ አድንቆት ፡ በፊታቸው ፡ ወለል ፡ ብሎ ፡ እዩታዩ ።

ደጀሰላሙን ፡ ሲገቡ ፡ ጊዜው ፡ አስራ ፡ አንድ ፡ ሰዓት ፡ ግድም ፡ ስለነበረ ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ በሮች ፡ ሁሉ ፡ ተዘግተው ፡ በደረጃው ፡ ዙሪያ ፡ ጥምድ ፡ ጥምድ ፡ እዩሆኑ ፡ ከተቀመጡት ፡ ርግቦች ፡ በቀር ፡ የሰው ፡ ምልክት ፡ አይታይ ፡ የወፍ ፡ ጫጫታ ፡ ይሁን ፡ የነፋስ ፡ ሽውሽውታ ፡ አይሰማ ፡ እዚያ ፡ በቤተ ፡ እግዚአብሄሩ ፡ አደባባይ ፡ ላይ ፡ የተጫነው ፡ የዝምታ ፡ የጭልታ ፡ የጸጥታ ፡ ግርማ ፡ ያስፈራል ። ልብ ፡ ያርዳል ! አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ የርምጃቸውንና ፡ በሀይል ፡ የሚመታ ፡ ልባቸውን ፡ ድምጽ ፡ ብቻ ፡ እዩሰሙ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ ላይ ፡ ያለውን ፡ መስቀል ፡ ባይናቸው ፡ በመስቀሉ ፡ ላይ ፡ የተሰቀለውን ፡ ባይነ ፡ ሀሊናቸው ፡ እዩተመለከቱ ፡ ቀስ ፡ እያሉ ፡ ሄደው ፡ በምእራብ ፡ በር ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ እደረጃው ፡ ስር ፡ ሲደርሱ ፡ እያለቀሱ ፡ በግንባራቸው ፡ ተደፉ ። እዚያ ፡ በወደቁበት ፡ ብዙ ፡ እንደ ፡ ቆዩ ፡ ሰውነታቸውን ፡ በሙሉ ፡ ቅፍፍ ፡ አላቸው ። አንድ ፡ ከባድ ፡ ነገር ፡ ሊጫናቸው ፡ በላያቸው ፡ የተዘበበ ፡ መስሎ ፡ ተሰማቸው ። ለመነሳት ፡ እዩፈለጉ ፡ ቀና ፡ ብሎ ፡ ማየቱን ፡ ፈርተው ፡ ሲያመነቱ ፡ ከቆዩ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ምንም ፡ ተደፋፍረው ፡ እንባቸውን ፡ ካይናቻቸው ፡ እዩጠራረጉ ፡ ቀና ፡ ቢሉ ፡ አንድ ፡ የጠመጠመ ፡ ሰው ፡ አጠገባቸው ፡ ቆሞ ፡ ዘቅዝቆ ፡ ይመለከታቸዋል ። "ምንድነው ? መላክ ፡ ይሆን ፡ ሰው ? ስመጣ ፡ አልነበረም ፡" አሉ ፡ መነኩሴው ፡ ባሳባቸው ፡ ትክክል ፡ ማየቱንም ፡ ፈርተው ፡ መሬት ፡ መሬት ፡ እያዩ ።

" ደህና ፡ ነዎ ?" አለ ፡ ሰውዬው ።

" አዎን ፡ ደህና ፡ ነኝ !" አሉ ፡ መነኩሴው ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ እያዩ ።

"እዚያ ፡ ወዲያኛው ፡ ጽድ ፡ ስር ፡ ቆሜ ፡ ጸሎተ ፡ ማርያም ፡

ስደግም ፡ ኸው ፡ ብለው ፡ ሲወድቁ ፡ አዩሁና ፡ ካሁን ፡ አሁን ፡ ይነሳሉ ፡ ስል ፡ በወደቁበት ፡ ስለቀሩ ፡ ደህና ፡ አይደሉ ፡ እንደሆነ ፡ ልጠይቅዎ ፡ ነበር ፡ የመጣሁ ።"

" የለም ፡ ደህና ፡ ነኝ ፡ እግዚአብሄር ፡ ይስጥልኝ ፡ የኔታ ፡" አሉ ፡ አባ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ እፊታቸው ፡ የቆመውን ፡ ሰው ፡ አዩና ።

" እዚህ ፡ የሚፈልጉት ፡ ነገር ፡ አለ ? ምናልባት ፡ ልረዳዎ ፡ እችል ፡ እንደሆነ ?" አለ ፡ ሰውዬው ፡ እመነኩሴው ፡ ፊት ፡ እደረጃው ፡ ላይ ፡ ተቀመጠና ።

" ቅኔ ፡ ለመማር ፡ ነው ፡ የመጣሁ ፡ ቅኔ ፡ ቤቱን---ቢያሳዩኝ !" አሉ ፡ አባ ፡ አፉቸው ፡ እየፈራ ።-

" እህህ---- ቅኔ ፡ ቤቱስ ፡ እዚያ ፡ ታች ፡ ነው ፡ ቅኔ ፡ አስተማሪው ፡ የለም ፡ እንጂ !" አለ ፡ ደብተራ ፡ መንበሩ ፡ በፈንታው ፡ መሬት ፡ መሬት ፡ እያዩ ።

" እእ ---- ? ወዴት ፡ ሄ ---- ሄዱ ?"

" ይመንን ፡ ወይስ ፡ ወንበዴ ፡ ገድሎ ፡ ሸሽጎ ፡ ይቅበረው ፡ ማን ፡ ያውቃል ! እኛም ፡ የምናደርገው ፡ ቅጡ ፡ ጠፍቶን ፡ ዝም ፡ ብለን ፡ ተቀምጠናል ። መሪ ፡ ጌታ ፡ በዛብህ ፡ ትልቅ ፡ ሊቅ ፡ ነበር ። ደብሬችንንም ፡ አስከብሮ ፡ ትልቅ ፡ አድርጎልን ፡ ነበር ፡" ሰብሰ ፡ ይቁድሶ ፡ ለመካን ፡" እንደሚለው ፡ ደብራችን ፡ በሱ ፡ ምክናያት ፡ ትልቅ ፡ ሆኖ ፡ ነበር ፡ አሁን ፡ ያ ፡ ሁሉ ፡ ትልቅነት ፡ ከሱ ፡ ጋር ፡ አብሮ ፡ ጠፋ !" አለና ፡ ደብተራ ፡ መንበሩ ፡ ከመነኩሴው ፡ ምንም ፡ መልስ ፡ ሲያጣ ፡ ጊዜ ፡ አይኑን ፡ ወደሳቸው ፡ መለስ ፡ ቢያደርግ ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ መሬት ፡ መሬት ፡ እዩተመለከቱ ፡ ግንባራቸውም ፡ ፊታቸውም ፡ ቁጥር ፡ ፈታ ፡ ሲል ፡ አዩ ።

"ስለዚህ ፡ ቅኔ ፡ ቤቱ ፡ አሁን ፡ ወና ፡ ነው ፡ ማንም ፡ የለበትም ፡ ለዛሬ ፡ ማደሪያ ፡ የለዎ ፡ እንደሆነ ፡ እኔ ፡ ቤት ፡ ያደሩ ።" አለ ፡ ቀጠለና ። መልስ ፡ የለም ።

"አባቴ ፡ ሰሙኝ ?" አሁንም ፡ መልስ ፡ የለም ።

" አባ ! "

"ምን ፡---በሰዋ ፡ ምክናያት ፡ የፈሰሰው ፡ የናት ፡ አባትዋ ፡

ደም ፡ በሄደችበት ፡ እረፍት ፡ ይሰጣታል ፡ ብለህ ፡ ነው ?'' አሉ ፡ አባ ፡ አይኖቻቸውን ፡ ከመሬት ፡ ሳይነቅሉ ፡ ግንባራቸውም ፡ ፊታቸውም ፡ ቀጥር ፡ ፊታ ፡ እያለ ።

"አባቴ ፡ ደህና ፡ አይደሉም ? ''አለ ፡ ደብተራ ፡ መንበሩ ፡ ከተቀመጠበት ፡ ደንግጦ ፡ ተነስቶ ፡ የመነኩሴውን ፡ ክንድ ፡ ይዞ፡ እየነቀነቀ ።

" እእ ----- ? ደህና ፡ ነኝ ! አሉ ፡ አይኖቻቸውን ፡ መላልሰው፡ አርገብግበው ።

" ቅኔ ፡ ቤቱ ፡ ሰው ፡ የለበትም ፡ ወና ፡ነውና ፡ የዛሬን ፡ እኔ ፡ ቤት ፡ ይደሩ ፡ ስልዎ ፡ ሌላ ፡ ሲናገሩ ፡ ጊዜኮ ---- ያመመዎ ፡ መሰሎኝ ፡ ነው !''

" የለም ፡ ደህና ፡ ነኝ ።''

" ይነሱ ፡ እንግዲያስ ፡ ወደ ፡ ቤት ፡ እንሂድ ።''

"የለም ፡ እግዚአብሄር ፡ ይስጥልኝ ፡ ደጀሰላም ፡ አድራለሁ።''

" ቤትኮ ፡ የእግዚአብሄር ፡ ነው ፡ እባክዎ ፡ ይነሱ ፡''

" ደጀሰላሙስ ፡ የእግዚአብሄር ፡ አይደል !''

"ቢሆንም ፡ ቤት ፡ ካለታጣ ፡ ደጀሰላም ፡ አይታደርም ፡ ብዬ፡ ነው !''

"እግዚአብሄር ፡ ለኔ ፡ ያዘዘው ፡ ቤት ፡ አይደለም ፡ ደጀሰላም፡ ነው !''

"እንግዲያስ ፡ ማታ ፡ ራት ፡ እስይገቤ ፡ ደጀሰላም ፡ መምጣቴ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ አይቀርምና ፡ አደራዎ ፡ በእግዚአብሄር ፡ እንዳ ይገፉኝ ፡'' አለና ፡ ትቷቸው ፡ ሄደ ። ነገር ፡ ግን ፡ ማታ ፡ ራት ፡ አስይዞ ፡ ቢሄድ ፡ አባ ፡ አለም ፡ ለምኔን ፡ ደጀሰላም ፡ አላገኛቸውም ፡ ጠፉ !

ምእራፍ ፡ ፴፩ ፡

ፍቅር ፡ እስከ ፡ መቃብር ፡

አባይ ፡ ለቆላው ፡ የመኪና ፡ መንገድ ፡ ለወንዙ ፡ ድልድይ ፡ ሳይሰራለት ፡ ከጎጃም ፡ ወዳዲስ ፡ አበባ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ወደ ፡ ጎጃም ፡ የሚሄድ ፡ መንገደኛ ፡ ሁሉ ፡ ጎህ ፡ ጽዮን ፡ ወይም ፡ ደጀን፡ እስኪደርስ ፡ ድረስ ፡ ልክ ፡ የመከራ ፡ ትንቢት ፡ እንደ ፡ ተነገረበት ፡ ሰው ፡ ካሁን ፡ አሁን ፡ መከራው ፡ ደረሰብኝ ፡ ብሎ ፡ ልቡ ፡ እየፈራና ፡ እየራደ ፡ የሚያልፍበት ፡ ቦታ ፡ ነበር ።

አባይ ፡ አንድ ፡ ሞት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ብዙ ፡ ሞት ፡ ተሰብስቦ ፡ የሰፈረበት ፡ ብዙ ፡ ስቃይ ፡ ብዙ ፡ ጣር ፡ ተሰብስቦ ፡ የሰፈረበት ፡ ቦታ ፡ ነበር !

ባንድ ፡ አመት ፡ ውስጥ ፡ ያባይ ፡ ውሀ ፡ የሚወስደውን ፡ አዞ ፡ የሚበላውን ፡ ሽፍታ ፡ የሚገድለውን ፡ እባብ ፡ ነድፎት ፡ ወይም ፡ ወባ ፡ እሞት ፡ የሚሞተውን ፡ ተደብድቦ ፡ ወድቆ ፡ አውሬ ፡ የሚቀራመተውን ፡ ልብሱ ፡ የሚገፈፈውን ፡ ሀብቱ ፡ የሚዘረፈውን ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ሞት ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ጣር ፡ መከራው ፡ የደረሰበት ፡ ቤት ፡ መከራው ፡ የደረሰበት ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ይቆጥረዋል ፡ እንጂ ፡ ቆጥሮ ፡ ይህን ፡ ያክል ፡ ነው ፡ ሊል ፡ የሚችል ፡ የለም ።

አባይ ፡ ውስጥ ፡ ተሰ ብስቦ ፡ ከሰፈረው ፡ ሞትና ፡ ስቃይ ፡ የበለጠ ፡ ደግሞ ፡ ወሬው ፡ ያስፈራ ፡ ነበር ። መከራ ፡ የደረሰበት ፡ የደረሰበትን ፡ መከራ ፡ በመቶ ፡ አብዝቶ ፡ ያልደረሰበት ፡ በጉልበቱ ፡ በብልሀቱ ፡ ወይም ፡ በግዜር ፡ ታምራት ፡ ባየመልጥ ፡ ኖሮ ፡ ሊደርስበት ፡ የነበረውን ፡ ራሱ ፡ ፈጥሮ ፡ ወዲያው ፡ የፈጠረውን ፡ በሽህ ፡ አብዝቶ ፡ ሲያወራ ፡ እንዲህ ፡ ያለው ፡ ወሬ ፡ እየተስፋፋ ፡ አባይን ፡ ልክ ፡ እንደ ፡ ገሀነም ፡ የማያውቁት ፡ ሁሉ ፡ በወሬው ፡ ብቻ ፡ ይፈሩት ፡ ነበር ።

ስለዚህ ፡ ከጎጃም ፡ ወዳዲስ ፡ አበባ ፡ ወይም ፡ ከዚያ ፡ አልፈው ፡ የሚሄዱ ፡ መንገደኞች ፡ ደጀን ፡ አፋፍ ፡ ላይ ፡ ሆነው ፡ አባይን ፡ ክረምት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በጉም ፡ በጋ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በጭ

ጋግ ፡ ተሸፍኖ ፡ የሚታወቀውንም ፡ የማይታወቀውንም ፡ ሞትና ፡ ጣር ፡ ሁሉ ፡ በጉያው ፡ ሸሽጎ ፡ እንደ ፡ ሲኦል ፡ ንጉስ ፡ በሚያስፈራ ፡ ግርማ ፡ ከላይ ፡ እስከ ፡ ታች ፡ ተጋድሞ ፡ ሲመለከቱት ፡ ልባቸው ፡ ሲሸበር ፡ ይቆይና ፡ ወዲያው ፡ ከጉሙ ፡ ወይም ፡ ከጭጋጉ ፡ በላይ ፡ አሻግረው ፡ ጎህጽዮንን ፡ ሲያዩ ፡ እዚያ ፡ ከደረሱ ፡ ሞቱ ፡ ሁሉ ፡ ጣሩ ፡ ሁሉ ፡ ወደ ፡ ሁዋላቸው ፡ የሚቀር ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ የማይገጥማቸው ፡ ሆኖ ፡ ስለሚታያቸው ፡ ጎህጽዮን በደህና ፡ የሚደርሱበትን ፡ ዘዴ ፡ ብቻ ፡ ማሰብ ፡ ማሰናዳት ፡ ይጀምራሉ ። የጉዞዋቸው ፡ መጨረሻ ፡ ጎህጽዮን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ሁሉ ፡ ምኞታቸው ፡ ጸሎታቸው ፡ መሰናዶዋቸው ፡ ሁሉ ፡ እዚያ ፡ ለመድረስ ፡ ይሆናል ። ከዚያ ፡ ወዲያ ፡ ያለው ፡ መንገድ ፡ እስካዲስ ፡ አበባም ፡ ይሁን ፡ ወይም ፡ እስከ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ዳርቻ ፡ ለጊዜው ፡ አይቆጠርም ! እሱ ፡ ጎህጽዮን ፡ ከተደረሰ ፡ በሁዋላ ፡ የሚመጣ ፡ ነው !

እንዲሁም ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ይሁን ፡ ከሌላ ፡ አገር ፡ ወደ ፡ ጎጃም ፡ የሚሄዱ ፡ መንገደኞች ፡ ጎህጽዮን ፡ አፋፍ ፡ ላይ ፡ ሆነው፡ አባይንና ፡ ከዚያ ፡ አሻግረው ፡ ደጀንን ፡ ሲያዩ ፡ ስሚታቸው ፡ ደጀን ፡ ሆነው ፡ አባይንና ፡ ጎህጽዮንን ፡ እንደሚመለከቱት ፡ መንገደኞች ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ ጎህጽዮንና ፡ ደጀን ፡ አባይን ፡ የሚሻገሩ ፡ ነጋዴዎችና ፡ ሌሎች ፡ መንገደኞች ፡ እዚያ ፡ ውስጥ ፡ የሚቆያቸውን ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ለመግጠም ፡ እስኪጠራቀሙ ፡ ድረስ ፡ የሚጠባበቁባቸው ፡ የሚጠነቀቁባቸው ፡ የሚታጠቁባቸው ፡ በደህና ፡ እንዲሻገሩ ፡ እግዚአብሄርን ፡ የሚለምኑባቸው ፡ የሚናዘዙባቸው መሳፈሪያዎች ፡ ናቸው ። አባይን ፡ ከተሻገሩትም ፡ በደህና ፡ የተሻገሩት ፡ የሚያርፉባቸው ፡ እግዚአብሄርን ፡ የሚያመሰግኑባቸው ፡ በደህና ፡ ያልተሻገሩት ፡ እግዚአብሄርንና ፡ እድላቸውን ፡ የሚወቅሱባቸው ፡ የሚያማርሩባቸው ፡ ሽፍታ ፡ ደብድበዋቸው ፡ ወይም ፡ በሽታ ፡ አሞዋቸው ፡ የወጡት ፡ የሚያገግሙባቸው ፡ ወይም ፡ ሞተው ፡ የሚቀበሩባቸው ፡ ቦታዎች ፡ ናቸው ።

አንድ ፡ ቀን ፡ እንደ ፡ ተለመደው ፡ አባይን ፡ ለመሻገር ፡ በርከት ፡ ያለ ፡ ብረት ፡ ያላቸው ፡ ነጋዴዎችና ፡ ሌሎች ፡ መንገደኞች ፡ እስኪጠራቀሙ ፡ ጎህጽዮን ፡ ሰፍሮ ፡ ሲጠባበቅ ፡ የቆዩው ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ እንጋት ፡ ላይ ፡ ከዚያ ፡ ተነስቶ ፡ ወዳባይ ፡ ከወረደ ፡ በሁዋላ ፡ አንድ ፡ ወደ ፡ ጎጃም ፡ የሚሄዱ ፡ መነኩሴ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ሶስት ፡ ሳምንት ፡ ተጉዘው ፡ ጎህጽዮን ፡ ደረሱ ። ያባይ ፡ መንገደኞች ፡ ከመነሳታቸው ፡ በፊት ፡ ቢደርሱም ፡ ኖሮ ፡ ያነለት ፡ መንገዳቸውን ፡ ለመቀጠል ፡ አሳብ ፡ አልነበራቸውም ።

በትንሹ ፡ ሁለት ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ ካላረፉ ፡ ከዚያም ፡ በሁዋላ ፡ በቅሉ ፡ የሚያከራያቸው ፡ ካላገኙ ፡ እንዲያ ፡ ደክሞዋቸው ፡ እንዲያ ፡ እግሮቻቸው ፡ እዩተወላከፉ ፡ ሊሸሹት ፡ በሚንባቸው ፡ እንቅፋትና ፡ ጋሬጣ ፡ ላይ ፡ እዩቆሙ ፡ እንዲያ ፡ ሀይላቸው ፡ በጭራሽ ፡ ጥሎዋቸው ፡ ሊሄድ ፡ ጫፉን ፡ ብቻ ፡ ይዘው ፡ እዩተጠራሞቱ ፡ ያባይን ፡ በርሀ ፡ እስካቀበቱና ፡ ቁልቁለቱ ፡ ሊዘልቁ ፡ እንደማይችሉ ፡ ተረድተው ፡ እዚያ ፡ የሚያርፉበት ፡ ለማግኘት ፡ ነበር ፡ የሚቸኩሉ ።

መንገደኛው ፡ መነኩሴ ፡ ወፍራም ፡ ምርኩዛቸውን ፡ በሁለት ፡ እጃቸው ፡ ይዘው ፡ የከሳ ፡ ሰውነታቸው ፡ ያለውን ፡ ክብደት ፡ ሁሉ ፡ እዚያ ፡ ላይ ፡ አሳርፈው ፡ ትንሽ ፡ ቆም ፡ ብለው ፡ ባካባቢው ፡ ያሉትን ፡ ቤቶች ፡ ሁሉ ፡ ተመለከከቱና ፡ ከሁሉም ፡ ለመንገዱ ፡ ቀረብ ፡ ወዶምትለው ፡ ቤት ፡ ሄዱ ። እዚያ ፡ አንድ ፡ እጃቸውን ፡ አስቀድመው ፡ መሬት ፡ አስደዘው ፡ በሱ ፡ ርዳታ ፡ በግድ ፡ ተጎትተው ፡ ሲቀመጡ ፡ "እሁሁ---------እናቴ !" አሉ ፡ ድምጻቸውን ፡ ከፍ ፡ አድርገው ፡ በረዥሙ ፡ ተንፍሰው ።

የቤቱ ፡ እመቤት ፡ ያን ፡ ረዥም ፡ " እሁሁ -- እናቴ :" ሲሰሙ ፡ ከውስጥ ፡ ወደ ፡ በሩ ፡ ጠጋ ፡ አሉና ፡ አስወጥተው ፡ ቢመለከቱ ፡ አንድ ፡ ደበሎ ፡ የለበሱ ፡ የደበሎ ፡ ቆብ ፡ የደፉ ፡ እግሮቻቸው ፡ በቆዳ ፡ ተሸፍነው ፡ በጠፍር ፡ የተተበተበ ፡ መነኩሴ ፡ ወፍራም ፡ ምርኩዛቸውን ፡ ባጠገባቸው ፡ አጋድመው ፡ እሳቸው ፡ ክርናቸውን ፡ እመሬት ፡ ተክለው ፡ በጃቸው ፡ ራሳቸውን ፡ ደግፈው ፡ ተጋድመው ፡ አዩ ። መነኩሲው ፡ ጀርባቸውን ፡ ለበሩ ፡ ሰጥተው ፡ ስለ ፡ ተጋደሙ ፡ ከዚያ ፡ ፊታቸውን ፡ ለማየት ፡ አይቻልም ፡ ነበር ። ስለዚህ ፡ የቤቱ ፡ እመቤት ፡ ግፋኝን ፡ ወጥ፤

መንገደኛው ፡ ሄዱና ፡-

"እንዴት ፡ አደሩ ፡ አባቴ ፡ ምን ፡ ይሻሉ ?" አሉ ፡ በደማ፡ ፊት ፡ ፈገግ ፡ ብለው ።

"ጤና ፡ ይስጥልኝ ፡ እመይቴ ፡ ወደ ፡ ጎጃም ፡ የምሄድ ፡ የደከመኝ ፡ መንገደኛ ፡ ነኝ ። እዚህ ---- ሲሆን ፡ ሁለት ፡ ሶስት ፡ ቀን ፡ ያለዚያም ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ የሚያሳርፈኝ ፡ ባገኝ ፡ በቅሎ ፡ ፈልጌ ፡ ተከራይቼ ፡ ለመሻገር ፡ አስቤ ፡ ነበር ። እስዎ ፡ ቤት --- ማረፊያ ፡ ይገኛል ? እንዲያው ፡ አይደለም ፡ ገንዘብ ፡ እከፍላለሁ ።" አሉ ፡ አባ ፡ አፋቸው ፡ እዬፈራ ።

"እኔም ፡ የምኖረው ፡ እንግዳ ፡ እዬተቀበልሁ ፡ ከዚያ ፡ በማገኘው ፡ ስለሆነ ፡ እዚህ ፡ ቢያርፉ ፡ በጣም ፡ ደስ ፡ ይለኝ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ለስዎ ፡ አይመችዎትምና ፡ ሌላ ፡ ቤት ፡ ቢፈልጉ ፡ ይሻላል ።"

"ለእስ ፡ ከዚህ ፡ ተነስቶ ፡ ሁለት ፡ ርምጃ ፡ እንከዋ ፡ ከመራመድ ፡ የማይሻልና ፡ የማይመች ፡ ነገር ፡ የለም !"

"እኔምኮ ፡ ድካምዎን ፡ ስላዬሁ ፡ ደህና ፡ አርፈው ፡ በሚተኙበት ፡ ቤት ፡ ቢገቡ ፡ ይሻልዎታል ፡ ብዬ ፡ ነው ! እኔ ፡ ቤት ፡ በሽተኛ ፡ አለ ። ሌሊት ፡ አቅኑኝ ፡ አገላብጡኝ ፡ ሲል ፡ መብራት ፡ አብርቼ ፡ እሱን ፡ ስጠብቅ ፡ ነው ፡ የማድር ። ስለዚህ ፡ እንቅልፍ ፡ አግኝተው ፡ አያድሩም ፡ ብዬ ፡ ነው ።"

"እንዲያስ ፡ ከሆነ ፡ እውነትዎ ፡ ነው ፡ ሌላ ፡ ቦታ ፡ እፈልጋለሁ ። ብቻ ፡ አሁን ፡ ውሀ ፡ ቢሰጡኝና --- ትንሽ ፡ አርፌ ፡ ቆይቼ ፡ ብሄድ ፡ ይፈቅዱልኛል ?"

"ምነው ፡ አባቴ ! የሚፈልጉትን ፡ ያክል ፡ ቆይተው ፡ ይረፉ ! ቅራሪ ፡ ልስጥዎ ?"

"የለም ፡ ጥሩ ፡ ውሀ !"

ከዚያ ፡ ውሀ ፡ በኩባያ ፡ አምጥተው ፡ ለመነኩሴው ፡ ሰጥተዋቸው ፡ ሲጠጡ ፡-

"የሚስማማ ፡ ቤት ፡ ካላገኙ ፡ ተመልሰው ፡ ይምጡ ፡ አርፈው ፡ እንዲተኙ ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እሌላው ፡ ቤት ፡ የሚገኘው ፡ መብልና ፡ መጠጥ ፡ እዚህም ፡ አለ ! ገንዘብዎን ፡ ከከፈሉ ፡ ምንም ፡ የሚቸግር ፡ ነገር ፡ የለም ። አሉ ፡ ባለቤትዋ ።

"እሺ ፡ እግዚአብሄር ፡ ይስጥልኝ ።" አሉ ፡ አባ ፡ ውሀውን ፡ ጠጥተው ፡ ሲጨርሱ ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ ያስተናጋጃቸውን ፡ ደግ ፡ ፊት ፡ እዬተመለከቱ ።

መነኩሴው ፡ እዚያው ፡ በተጋደሙበት ፡ ብዙ ፡ ቆይተው ፡ ካረፉ ፡ በሁዋላ ፡ ተነስተው ፡ ባቅራቢያው ፡ ያሉትን ፡ ቤቶች ፡ ሁሉ ፡ እዬዞሩ ፡ ቢያዩ ፡ አንዳንዶቹ ፡ መሸተኞች ፡ ተሰብስበው ፡ የሚያወኩባቸውና ፡ አዝማሪዎች ፡ የሚዘፍኑባቸው ፡ አንዳንዶቹ ፡ እንግዶች ፡ ቀድመው ፡ ገብተው ፡ የያዙዋቸው ፡ ሆነው ፡ ስላገኙዋቸው ፡ ሌሎቹም ፡ በጣም ፡ ርቀው ፡ ስለ ፡ ታዩዋቸው ፡ ሁሉንም ፡ ትተው ፡ መጀመሪያ ፡ ወዳረፉበት ፡ ቤት ፡ ተመለሱ ።

"ተመልሰው ፡ መጡ ? አባቴ ! ምነው ፡ የሚስማማ ፡ ቤት ፡ አጡ ?" አሉ ፡ ባለቤትዋ ።

"ሁሉንም ፡ እዩሁት ። እስዎ ፡ ይሻሉኛል ፡ ብዬ ፡ መጣሁ ።

"የኔ ፡ ቤት ፡ የሚሻል ፡ ከመሰለዎ ፡ ይምጡ ፡ ይግቡና ፡ እዚህ ይቀመጡ !" አሉ ፡ የቤቱ ፡ እመቤት ፡ አንዲት ፡ ትንሽ ፡ መደብ ፡ ላይ ፡ የበግ ፡ አጎዛ ፡ ጣል ፡ አደረጉና ።

መንገደኛው ፡ መነኩሴ ፡ ከተቀመጡበት ፡ መደብ ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ትንሽ ፡ ራቅ ፡ ብሎ ፡ ባንድ ፡ የጠፍር ፡ አልጋ ፡ ላይ ፡ በሽተኛው ፡ ፊቱን ፡ ወደ ፡ ግርግዳው ፡ አዙሮ ፡ ተከናንቦ ፡ ተኝቶዋል ። አባ ፡ የቤቱ ፡ እመቤት ፡ በሽተኛ ፡ አለና ፡ እረፍት ፡ አያገኙም ፡ ሲሉዋቸው ፡ በሽተኛው ፡ የሚያቃስት ፡ ወይም ፡ ከላይ ፡ ከላይ ፡ የሚያቃትተው ፡ መስሎዋቸው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ እንዲያ ፡ ያለ ፡ ማቃሰትና ፡ ከላይ ፡ ከላይ ፡ መተንፈስ ፡ ከገቡ ፡ ጀምሮ ፡ ስላልሰሙ ፡ ሌላ ፡ ቤት ፡ ፍለጋ ፡ ሲዞሩ ፡ የደከሙት ፡ አስጸጠታቸው ።

በሽተኛው ፡ ድምጹን ፡ አጥፍቶ ፡ ብዙ ፡ ይቆይና ፡ "እእ----" ብሎ ፡ እንደሚያንጎራጉር ፡ ሁሉ ፡ በዝቅተኛ ፡ ድምጽ ፡ ካማለለ ፡ በሁዋላ ፡ ወዲያው ፡ አከታትሎ ፡ " ውሀ ' ይላል ። ከዚያ ፡ ባለቤትዋ ፡ ተጠንቅቀው ፡ ከራሱ ፡ ቀና ፡ ያደርጉና ፡ ትንሽ ፡ አጠጥተው ፡ ወደ ፡ ትራሱ ፡ ይመልሱታል ። ቶሎ ፡ ቶሎ ፡ ውሀ ፡ የሚጠማውን ፡ ያክል ፡ ብዙ ፡ አይጠጣም ።

"ምንዎ ፡ ናቸው ?" አሉ ፡ አባ ፡ ባለቤትዋ ፡ ለበሽተኛው ፡

የሚጨነቁትን ፡ ጭንቀትና ፡ የሚጠነቀቁትን ፡ ጥንቃቄ ፡ ሲመለከቱ ፡ ቆይተው ፡ ልጃቸው ፡ ወይም ፡ የሚወዱት ፡ የቅርብ ፡ ዘመዳቸው ፡ ሳይሆን ፡ አይቀርም ፡ ብለው ፡ ገምተው ።

" እዚህ ፡ አምጥተው ፡ እስኪጥሉልኝ ፡ ድረስ ፡ አይቸው ፡ የማላውቅ ፡ የግዜር ፡ መንገደኛ ፡ ነው ! "

" እንዲያው ፡ የማያውቁዋቸውን ፡ መንገደኛ ፡ ነው ፡ እንዲህ ፡ እንደናት ፡ ተጨንቀው ፡ የሚያስታምሙ ?" አሉ ፡ መነኩሴው ፡ በጣም ፡ ተገርመው ።

"ለጽድቅም ፡ ለጥቅምም ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ማወቅስ ፡ አላውቀውም ።"

" እንዴት ?"

" እዚህ ፡ አምጥተው ፡ የጣሉልኝ ፡ ነጋዴዎች ፡ አስር ፡ ብር ፡ አዋጥተው ፡ ለኛም ፡ ላንችም ፡ ለነፍሳችን ፡ ይሆናልና ፡ አደራሽ ፡ አስታምሚ ፡ አድኚው ፡ ብለው ፡ ጥለውልኝ ፡ ስለሄዱ፡ ካንድ ፡ ወገን ፡ ገንዘቡ ፡ ትንሽ ፡ ባለመሆኑ ፡ ለገንዘቡ ፡ ስል ፡ ከሌላ ፡ ወገን ፡ ደግሞ ፡ የሱ ፡ ሁኔታ ፡ ስላሳዘነኝ ፡ ይሄው ፡ ካስራ ምስት ፡ ቀን ፡ በላይ ፡ ሆነ ፡ ሌላ ፡ እንግዳ ፡ አልቀበል ፡ ትቸው ፡ ወዲያ ፡ ወዲህ ፡ እንኩዋ ፡ አልል ፡ እንዲህ ፡ እንደሚያዩኝ ፡ ቀን ፡ ከሌት ፡ እሱን ፡ ቀና ፡ ገደም ፡ እንዳደረግሁ ፡ ነኝ ። እስከ ፡ ትናንት ፡ ድረስ ፡ ትንሽ ፡ ትንሽ ፡ እህል ፡ ይቀምስ ፡ ነበር ። ከትናንት፡ ማታ ፡ ጀምሮ ፡ ግን ፡ እህሉን ፡ ጨርሶ ፡ ትቶ ፡ ውሀ ፡ ብቻ ፡ አይለየኝ ፡ ይላል ! ውሀውንም ፡ ቢሆን ፡ ቶሎ ፡ ቶሎ ፡ ስጡኝ ፡ ይላል ፡ እንጂ ፡ ሲሰጡት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ጥሙን ፡ ቆርጦ ፡ አይጠጣም ። አሁንስ ፡ እንጃ ! ድካሜ ፡ ሁሉ ፡ ከንቱ ፡ ሊሆን ፡ ነው ፡ መሰለኝ !"

" ለመሆኑ ፡ በሽታቸው ፡ ምንድነው ?"

" አባይ ፡ በርሀ ፡ ውስጥ ፡ ሽፍታ ፡ ደብድቦ ፡ ጥሎት ፡ እዚያ በደምና ፡ በዝናም ፡ ተነክሮ ፡ እንደ ፡ ወደቀ ፡ ወደዲስ ፡ አበባ ፡ የሚሄዱ ፡ ነጋዴዎች ፡ ደርሰው ፡ ወዲህ ፡ አመጡት ።"

" እሳቸው ፡ የየት · አገር ፡ ሰው ፡ ይሆኑ ?"

" የጎጃም ፡ ሰው ፡ ነው ። አዲስ ፡ አበባ ፡ ቆይቶ ፡ ወዳገሩ ፡ ሲመለስ ፡ እግዚአብሄር ፡ ያሳይን ፡ መቅሰፍት ፡ አዘዘበት ! ዋ ፡ ልጄን ! ከንበል ፡ ያርገኝ ! ይህን ፡ መሳይ ፡ ወጣት !" አሉ ፡ ባለቤትዋ ፡ እንባቸው ፡ ቸርፈፍ ፡ ብሎ ።

" የት ፡ ጎጃም ፡ ይሆኑ ፡ ይሆን ?"

"እሱን ፡ እንኩዋ ፡ አልጠዩቅሁትም ፡ እስቲ ፡ ትንሽ ፡ ቢሻለው ፡ እንጠይቀዋለን ። እስከ ፡ ትናንት ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ደህና፡ ይናገር ፡ ነበር ። እስዎስ ፡ የት ፡ ጎጃም ፡ ነዎ ፡ አባቴ ?"

"ልደቴ ፡ እንኩዋ ፡ ትግሬ ፡ ነው ፡ ወላጆቼም ፡ ትግሬ ፡ ነው ፡ ያሉ ። እኔ ፡ ግን ፡ ለትምርት ፡ ወደ ፡ ጎጃም ፡ ሄጄ ፡ ሞጣም ፡ ደብረ ፡ ወርቅም ፡ ዲማም ፡ ቆይቻለሁ ። አሁን ፡ ወደ ፡ ሞጣ ፡ መመለሴ ፡ ነው ።"

" አ --- ! ትግሬ ፡ ስለሆኑ ፡ ነዋ ፡ በልጅነትዎ ፡ የመለኮሱ!

"እንዴት ? በልጅነት ፡ የሚመነኩሰው ፡ ሁሉ ፡ ትግሬ ፡ ነው ?"

" በዚህ ፡ ሲያልፉ ፡ ከምናያቸው ፡ ወጣት ፡ መለኩሴዎች፡ አገራቸውን ፡ ስንጠይቃቸው ፡ የሚበዙት ፡ ትግሮች ፡ ነን ፡ ይሉናል ፡ ስለዚህ ፡ ነው ። ወዲያውምኮ ፡ ትግሬ ፡ በልጅነት ፡ የሚመለኩስበት ፡ አገር ፡ ቢሆን --- ያስመሰግነዋል ፡ የሀይማኖተኛ ፡ አገር ፡ ያሰኘዋል ፡ እንጂ ፡ አያስነውረውም !" አሉ ፡ ባለቤትዋ ፡ መነኩሴው ፡ የተቀየሙ ፡ መስሎዋቸው ።

" እሱስ ፡ እውነትዎ ፡ ነው ።" አሉ ፡ አባ ፡ አንገታቸውን ፡ ደፋ ፡ አድርገው ።

"ስምዎስ ፡ ማን ፡ ይባላል ? እስቲ ፡ የስዎን ፡ ስራ ፡ ቀምሼ ፡ ላናግሀዎ ፡ እንጂ !" አሉ ፡ የቤቱ ፡ እመቤት ፡ ትንሽ ፡ እንደ ፡ መሳቅ ፡ ብለው ።

" ጥሩ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መተዋወቅ ፡ ምን ፡ ክፋት ፡ አለው ! አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ እባላለሁ ።"

"አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ! እውነተኛ ፡ የመነኩሴ ፡ ስም ፡ ነው ! እኔ ፡ የሸመቤት ፡ ዘውዴ ፡ እባላለሁ ። ከጎንደር ፡ መጥቼ ፡ እዚህ ፡ ብዙ ፡ አመት ፡ ስለ ፡ ተቀመጥሁ ፡ አገሬን ፡ ረስቸዋለሁ ።"

"አዎ ፡ አገር ፡ የሚኖሩበት ፡ ነው ! እኔም ፡ ብዙ ፡ የኖርሁ ፡ ጎጃም ፡ ስለሆነ ፡ ከትግሬ ፡ ይልቅ ፡ አገሬ · የሚመስለኝ ፡ ጎጃም፡ ነው ።"

" እስቲ ፡ አባቴ ፡ ምንም ፡ ቢደክምዎ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ልለምንዎ !"

" ምን ? ስለ ፡ ድካሜ ፡ አይስጉ ፡ አሁን ፡ በጣም ፡ ተሽሎኛል !"

"በሽተኛው ፡ ውሀ ፡ ያለ ፡ እንደሆነ ፡ እንዲሰጡልኝ ፡ ነው ። እኔ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ሮጥ ፡ ብዬ ፡ እገበዙ ፡ ቤት ፡ ደርሼ ፡ እመጣለሁ ። ልቡ ፡ ሲባባ ፡ ጊዜ ፡ ነው ፡ መሰለኝ ፡ አቀርቡኝ ፡ እያለ ፡ መለመን ፡ ከጀመረ ፡ ሶስት ፡ አራት ፡ ቀን ፡ ስለሆነ ፡ ድንገት ፡ የሚሆነው ፡ አይታወቅምና ፡ የፈለገው ፡ እንዲፈጸምለት ፡ አደራ ፡ ብያቸው ፡ ልምጣ ።"

የቤቱ ፡ እመቤት ፡ በክራይ ፡ የሚያስታምሙትን ፡ በሽተኛ እንዲያቀርቡላቸው ፡ ገበዟን ፡ ለመለመን ፡ ወጥተው ፡ ሲሮጡ ፡ አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ድንገታቸውን ፡ እያደነቁ ፡ ካይናቸው ፡ እስኪጠፉ ፡ ድረስ ፡ ሲመለከቱዋቸው ፡ ቆይተው ፡ ከዚያ ፡ አይኖቻቸውን ፡ መልሰ ፡ አደረጉና ፡ ጀርባውን ፡ ለሳቸው ፡ ሰጥቶ ፡ ተከናንቦ ፡ በተኛው ፡ በሽተኛ ፡ ላይ ፡ ተክለው ፡ ይመለከቱ ፡ ጀመር ።

ያን ፡ የማይንቀሳቀሰና ፡ ድምጹን ፡ አጥፍቶ ፡ እፊታቸው ፡ የተጋደመ ፡ በሽተኛ ፡ ትኩር ፡ ብለው ፡ በተመለከቱ ፡ መጠን ፡ ስለሱ ፡ ወይዘሮ ፡ የሽመቤት ፡ ያሉት ፡ ሁሉና ፡ ከሱ ፡ ጋር ፡ ሊያየዝ ፡ የሚችለው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ አሳብ ፡ ተሰብስቦ ፡ ባንድ ፡ ላይ ፡ መጥቶ ፡ እንደ ፡ ባለጌዎች ፡ ሸንጎ ፡ ራሳቸው ፡ ውስጥ ፡ ይንጫጫባቸው ፡ ጀመር ።

ከዚያ ፡ ጆሮዎቻቸው ፡ እንደ ፡ ተከፈቱ ፡ ካካባቢያቸው ፡ የሚመጣውን ፡ ድምጽ ፡ መስማት ፡ ትተው ፡ እዝነ ፡ ህሊናቸው ፡ በራሳቸው ፡ ውስጥ ፡ የሚንጫጫውን ፡ አሳብ ፡ መስማት ፡ ጀመረ ። አይኖቻቸው ፡ ፍጥጥ ፡ ብለው ፡ በተተከሉበት ፡ ቦታ ፡ እንዳሉ ፡ ማየታቸውን ፡ ትተው ፡ አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ ካስራምስት ፡ ቀን ፡ በፊት ፡ ያ ፡ ሰውዬ ፡ የነበረበትን ፡ ሁኔታና ፡ ከዚያም ፡ አባይ ፡ በረሀ ፡ ተከትሎት ፡ ወርዶ ፡ ሽፍቶች ፡ ከበው ፡ ሲደበድቡት ፡ ይመለከት ፡ ጀመረ ።

" የጎጃም ፡ ሰው ፡ ነው ! አዲስ ፡ አበባ ፡ ቆይቶ ፡ ሲሞ
[illegible]

ለስ ፡ እግዜር ፡ ያባይን ፡ መቅሰፍት ፡ አዘዘበት ! ዋ ፡ ልጄን ፡ ከንበል ፡ ያርገኝ ! ይህን ፡ የመሰለ ፡ ወጣት ! በደምና ፡ በዝናብ ፡ ተነክሮ ፡ ወድቆ ፡ ተገኘ ! ትንሽ ፡ ትንሽ ፡ እህል ፡ ይቀምስ ፡ ነበር ፡ አሁን ፡ ጨርሶ ፡ ተወው ! አሁንስ ፡ እንጃ ! ድካሜ ፡ ሁሉ ፡ ከንቱ ፡ ሊሆን ፡ ነው ፡ መሰለኝ ! ልቡ ፡ ሲባባ ፡ ጊዜ ፡ አቁርቡኝ ፡ አለ ! " ይህና ፡ ይህን ፡ የመሳሰለ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ድምጽ ፡ አንዱ ፡ ካንዱ ፡ ከዚያ ፡ ሌላው ፡ ደግሞ ፡ ከዚያ ፡ ሌላው ፡ የበለጠ ፡ ለመጮመጥ ፡ እንደሚፎካከር ፡ ሁሉ ፡ እዩጮኸ ፡ ሲንጫጫባቸው ፡ ጆሮዋቸው ፡ ደነቆረ ፡ ራሳቸውን ፡ እመማቸው !

ከዚያ ፡ ሰውዬውን ፡ ማየት ፡ ጀመሩ ። አንድ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መልክ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ቁመት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ክብደት ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ እዬተለዋወጡ ፡ ታዩዋቸው ።

መጀመሪያ ፡ ዘለግ ፡ ብሎ ፡ ወፈር ፡ ያለ ፡ ጠይም ፡ ሰው ፡ ታያቸው ። ብቻ ፡ አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ ብዙ ፡ አልተከተለውም ። ስለዚህ ፡ እሱ ፡ ሲያልፍ ፡ ዘለግ ፡ ብሎ ፡ ቀጠን ፡ ያለ ፡ ቀይ ፡ ሰው ፡ ብቅ ፡ አለ ። እሱንም ፡ አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ አልተከተለውም ። ወዲያው ፡ አጠር ፡ ወፈር ፡ ያለ ፡ ወይ ፡ ጥቁርነቱ ፡ የሚያደላ ፡ ሰው ፡ ተተካ ። የለም ! እሱም ፡ ላይ ፡ አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ ብዙ ፡ አርፎ ፡ አልቆዩም ። ከዚያ ፡ ትንሽ ፡ አጠር ፡ ወዲያውም ፡ ቀጠን ፡ ያለ ፡ ቀይ ፡ ጠጉረ ፡ ላዛ ፡ ትንሽ ፡ ፊቱን ፡ ቅር ፡ ያለው ፡ የሚመስል ፡ ወጣት ፡ መጣ ። እሱ ፡ ላይ ፡ አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ አረፈ ። አሳባቸው ፡ ከሱ ፡ በሁዋላ ፡ ደግሞ ፡ ሌላ ፡ ወጣት ፡ አመጣ ፡ አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ ግን ፡ ሁዋላ ፡ የመጣውን ፡ ትንሽ ፡ አየት ፡ አድርጎ ፡ ፊት ፡ ወዳረፈበት ፡ ተመለሰ ። ልባቸው ፡ ያ ፡ መከራ ፡ በዚያ ፡ ወጣት ፡ ላይ ፡ እንዲደርስ ፡ ስላልፈለገ ፡ ከሱ ፡ በፊት ፡ ያለፉትንም ፡ አዲሶችንም ፡ እያለዋወጠ ፡ አመጣ ። አይነ ፡ ህሊናቸው ፡ ግን ፡ ሁሉንም ፡ እንቢ ፡ ብሎ ፡ እሱን ፡ ብቻ ፡ በዬሄደበት ፡ ይከተል ፡ ጀመር ።

አዲስ ፡ አበባ ፡ ሄዶ ፡ ከተነሳበት ፡ ቦታ ፡ ተከትሎት እስከ ፡ ጎሀጽዮን ፡ መጥቶ ፡ እነጋዴዎች ፡ መደብር ፡ ሰፈረ፡ ከዚያ ፡ ነጋዴዎች ፡ ብዙ ፡ ሰው ፡ ካልተጠራቀመ ፡ አንነሳም፡

ስላሉ ፡ ያ ፡ ወጣት ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ በመንገድ ፡ ሰው ፡ አላጣም ፡ ብሎ ፡ ብቻውን ፡ ወዳባይ ፡ ሲወርድ ፡ አብሮት ፡ ወረደ ። እዚያ ፡ አንድ ፡ መጥፎ ፡ ቦታ ፡ ላይ ፡ አራት ፡ ናቸው ? አምስት ፡ ሽፍቶች ፡ እንዲያ ፡ ያለ ፡ ነጠላ ፡ መንገደኛ ፡ ሲያጋጥማቸው ፡ እደጋ ፡ ለመጣል ፡ እንዲመቻቸው ፡ መንገዱን ፡ እመሀል ፡ አድርገው ፡ ደንጋዩንም ፡ ዛፉንም ፡ በዩፊታቸው ፡ ጋርደው ፡ ይጠብቁ ፡ ነበር ! ወጣቱ ፡ እዚያ ፡ መጥፎ ፡ ቦታ ፡ ሲደርስ ፡ በቅርብ ፡ የነበረው ፡ ሽፍታ ፡ ራሱን ፡ ለመምታት ፡ ያነዘረው ፡ ዱላ ፡ ራሱን ፡ ስቶ ፡ እትክሻው ፡ ላይ ፡ ስላረፈ ፡ የመጀመሪያው ፡ ዱላ ፡ አስደነገጠው ፡ እንጂ ፡ አላሸነፈውም ! ከዚያ ፡ ወጣቱና ፡ ሽፍታው ፡ ግብ ፡ ለግብ ፡ ሲገጥሙ ፡ ሌሎች ፡ ሽፍቶች ፡ ከያሉበት ፡ ተሰብስበው ፡ ከተዋደኛቸው ፡ ጋር ፡ እንደ ፡ ተያያዘ ፡ አንዱ ፡ ግንባሩን ፡ ሌላው ፡ ማጅራቱን ፡ ሌላው ፡ ወገቡን ፡ በዱላ ፡ ይደበድቡት ፡ ጀመር ! ሆኖም ፡ በጦር ፡ ነው ? ወይስ ፡ በጩቤ ፡ ወግተውት ፡ እስኪወድቅ ፡ ድረስ ፡ ይታገል ፡ ነበር ! " ሙሆ ፡ እንዳያስይዘን ፡ እንግደለው ! " አለ ፡ ከሽፍቶቹ ፡ አንዱ ። " እባክህ ፡ ያው ፡ የሞተ ፡ ያክል ፡ ነው ! አሁን ፡ ባይሞት ፡ ትንሽ ፡ ቆይቶ ፡ ይሞታል ! ይልቅ ፡ የያዘውን ፡ ቶሎ ፡ እንውሰድና ፡ ሰው ፡ ሳይደርስ ፡ እንሂድ ! " አለ ፡ ሌላው ። ከዚያ ፡ ያገኙትን ፡ በርብረው ፡ ወስደው ፡ እሱን ፡ እዚያ ፡ በደም ፡ እየዋኘ ፡ ጥለውት ፡ ሄዱ ።

አባ ፡ አለም ፡ ለምኔ ፡ ባሳባቸው ፡ ፈጥረው ፡ እፊታቸው ፡ ከተጋደመው ፡ በሽተኛ ፡ ጋር ፡ ያዋሀዱት ፡ ወጣት ፡ ከሽፍቶች ፡ ጋር ፡ ሲታገል ፡ አብረው ፡ ሲታገሉ ፡ ሲደበደብ ፡ አብረው ፡ ሲደበደቡ ፡ ቆይተው ፦ ተወግቶ ፡ ሲወድቅ ፡ ልክ ፡ እሳቸው ፡ እንደ ፡ ተወጉ ፡ እምቧቸው ፡ " እእ --- ! " አሉ ።

እንዲያ ፡ እጭንቅ ፡ ላይ ፡ ሳሉ ፡ እንዲያ ፡ ከገሀነም ፡ በሚያስፈራ ፡ ቅዥት ፡ ውስጥ ፡ ሆነው ፡ ከዚያ ፡ የሚወጡበት ፡ አጥተው ፡ ሲሰቀዩ ፦ " እእ --- ውሀ --- ! " አለ ፡ በሽተኛው ፡ በደከማ ፡ ድምጽ ። ወዲያው ፡ ያ ፡ ሲያደነቁራቸው ፡ የነበረ ፡ ያሳብ ፡ ሜሜታ ፡ ዝም ፡ አለ ። ያ ፡ ሲያስጨንቃቸው ፡ የነበረ ፡ ቅዥት ፡ ከፊታቸው ፡ ጠፋ ። አሁን ፡ ያን ፡ መከራ ፡

የተቀበለ ፡ ሰው ! ባሳብ ፡ አይደለም ፡ በገሀድ ፡ ባካል ፡ ሊያዩት ፡ ነው ! ባይነ ፡ ህሊና ፡ ያዩት ፡ ባካል ፡ የሚያዩት ፡ የሆነ ፡ እንደሆነ ፡ ምን ፡ ሊውጣቸው ፡ ነው ?

" እዬ ፡ መከራዬ ! ምን ፡ ልሁን ፡ ይሆን ? እባክህ ፡ በርታ ፡ ልቤ ! እባክህ ፡ ታጠቅ ! " አሉ ፡ እየተንቀጠቀጡ ፡ ውሀውን ፡ ለመቅዳት ፡ ሲሄዱ ።

የምን ፡ መበርታት ! የምን ፡ መታጠቅ ! ልባቸው ፡ በመበርታት ፡ ፈንታ ፡ እንዲያውም ፡ ካለበት ፡ ቦታ ፡ ወጥቶ ፡ ለመብረር ፡ እንደ ፡ ፊለገ ፡ ሁሉ ፡ በደረታቸው ፡ ውስጥ ፡ ይንገፈገፍ ፡ ጀመር ። ጉልበታቸው ፡ ካቅሙ ፡ በላይ ፡ ሸክም ፡ እንደሚጫኑበት ፡ ሁሉ ፡ ይብረከረክ ፡ ጀመር ። አንጀታቸው ፡ ወራሪ ፡ እንደ ፡ ገባው ፡ ይደበላለቅ ፡ ይንጫጫ ፡ ጀመር ።

እንዲያ ፡ እየሆኑ ፡ ውሀ ፡ በኩባያ ፡ ይዘው ፡ በሽተኛው ፡ ፊቱን ፡ ባዞረበት ፡ በግርግዳው ፡ በኩል ፡ ዞሩ ። ከንንቡ ፡ ከሁዋላ ፡ በኩል ፡ መጥቶ ፡ እስከ ፡ ግንባሩ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከግርግዳው ፡ ወገን ፡ ፊቱ ፡ ደህና ፡ ሆኖ ፡ ይታያል ።

ግንባሩ ፡ ከዳር ፡ እስከ ፡ ዳር ፡ አግድም ፡ የተፈነከተው ፡ ቁስሉ ፡ ደርቆ ፡ ጥቁር ፡ ቅርፍት ፡ ይዞዋል ። ፊቱም ፡ እንዲሁ ፡ ሽፍቶች ፡ የደበደቡት ፡ ከሽፍቶች ፡ ጋር ፡ ሲታገል ፡ ጫካ ፡ የላጠው ፡ ሲወድቅ ፡ ድንጋይ ፡ ወይም ፡ ደረቅ ፡ መሬት ፡ የጋጠው ፡ ቁስሉ ፡ ደርቆ ፡ ጥቁር ፡ ቅርፍት ፡ ይዞዋል ። ከንፈሮቹና ፡ የተከደኑ ፡ አይኖቹ ፡ ብቻ ፡ በጥቁር ፡ ቅርፍት ፡ አልተሸፈኑም ። የበሽተኛው ፡ ፊት ፡ እንዲያ ፡ ከሰል ፡ ብሎ ፡ ወዲያው ፡ ከትኩሳቱ ፡ የተነሳ ፡ ላቡ ፡ እየተንጠፈጠፈ ፡ ሁሉንም ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ አድርጎ ፡ ሲመለከቱት ፡ በፍም ፡ የሚጠበስ ፡ ያረረ ፡ ስጋ ፡ እንጂ ፡ የሰው ፡ ፊት ፡ አይመስልም ።

ያን ፡ በሽተኛ ፡ ድሮ ፡ የሚያውቀው ፡ ሰው ፡ ያነሰት ፡ እንዲያ ፡ እርር ፡ ብሎ ፡ እንዲያ ፡ ከስሎ ፡ ሲያየው ፡ እንኩዋንስ ፡ እንዲሁ ፡ ሊያለየው ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ ምሎ ፡ ቢነግረውም ፡ ማመን ፡ ባስቸገረው !

" ማነህ ፡ አንተ ! በዛ---ብህ ፡ ን---ህ ? እባክህ ፡ እባክህ ፡ አትሁን ! እባ---እባክህ ፡ ሌላ ፡ ሁን ! " አሉ ፡ አባ ፡ ገና ፡ በሽተኛ

ውን ፡ ሲያዩ ፡ በኩባያ ፡ የያዙትን ፡ ውሀ ፡ ጥለው ፡ እዩተንቀጠቀጡ ።

በሽተኛው ፡ ስሙን ፡ ሲሰማ ፡ የተከደኑ ፡ አይኖቹን ፡ ገለጥ ፡ አድርጎ ፡ እፊቱ ፡ የቆሙትን ፡ መነኩሴ ፡ አዩና ፡ ''ሰ---ብለ!'' አለ ፡ ጣር ፡ በሚጎትተው ፡ ድምጹ ።-

ምንም ፡ ደበሎ ፡ ለብሳ ፡ የደበሎ ፡ ቆብ ፡ ደፍታ ፡ ልትደርስባት ፡ ትችላለች ፡ ተብሎ ፡ በማይገመት ፡ ቦታ ፡ ብትገኝ ፡ ምንም ፡ ደምዋ ፡ ደርቆ ፡ ስጋዋ ፡ አልቆ ፡ የሳሳ ፡ ቆዳዋ ፡ ባጥንትዋ ፡ ላይ ፡ በማሸግያ ፡ የተለጠፈ ፡ ቢመስል ፡ ምንም ፡ የሰብለ ፡ ጥላ ፡ እንጂ ፡ ሰብለ ፡ ባትሆን ፡ ምንም ፡ ውበትዋንና ፡ ደምግባትዋን ፡ ራብና ፡ ጥም ፡ መንገላታት ፡ ቢቀሙዋት ፡ ምንም ፡ እንኩዋ ፡ ሰብለን ፡ ሰብለ ፡ ካደረጋት ፡ ሁሉ ፡ ከመንፈስዋ ፡ ውበትና ፡ ብርታት ፡ በቀር ፡ የተረፋት ፡ ነገር ፡ ባይኖር ፡ በዛብህ ፡ አይኑን ፡ ገለጥ ፡ አድርጎ ፡ ሲያያት ፡ ወዲያው ፡ አወቃት !

" እንዲህ ፡ ላላመልጠው ፡ መከራየን ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ መግጠሙን ፡ ፈርቼ ፡ ስሸሽ ፡ ቆዩሁ ፡ እንጂ ፡ አንተ ፡ መሆንህን ፡ ገና ፡ ቅድም ፡ ሰውነቴ ፡ ነግሮኛል ! ካንተና ፡ ከኔ ፡ በቀር ፡ እግዚአብሄር ፡ በሌላ ፡ እንዲህ ፡ እንደማይጨክን ፡ አውቄዋለሁ ! ምነው ፡ አንተ ፡ እግዚአብሄር ፡ ርህሩህ ፡ ነህ ፡ ይቅር ፡ ባይ ፡ ነህ ፡ ትባልየል ? የት ፡ ነው ፡ ርህራሄህ ? ምን ፡ አለህ ? ምን ፡ አልሁህ ? እግዚእ ! እግዚእ ! " እያለች ፡ እዩጮኸችና ፡ እንደብድ ፡ እዩለፈለፈች ፡ ስትወድቅ ፡ ስትነሳ ፡ ብዛብህ ፡ የተኛበትን ፡ አልጋ ፡ እዩዞረች ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ራሱን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ እግሩን ፡ እያቀፈች ፡ ስትስም ፡ እንባዋን ፡ እያጎረፈች ፡ እዩወደቀችም ፡ እዩተነሳችም ፡ እግዚአብሄር ፡ እዚያ ፡ እፊትዋ ፡ እንደ ፡ ቆመ ፡ ሁሉ ፡ አይንዋን ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ፍጥጥ ፡ አድርጋ ፡ እሱን ፡ ስትወቅስና ፡ ስታማርር ፡ ደግሞ ፡ ተመልሳ ፡ በበዛብህ ፡ ላይ ፡ እዩወደቀች ፡ እግዚእ ፡ እያለች ፡ ስትጮህ ፡ -

" ዋ ፡ ልጄን ! ዋ ፡ ልጄን ! ከንበል ፡ ያርገኝ ! ሞተ ? አረፈ ? " አሉ ፡ ወይዘሮ ፡ የሽመቤት ፡ ከውጭ ፡ ልቅሶውን ፡

ሲሰሙ ፡ እዩሮጡ ፡ ገብተው ፡ ደረታቸውን ፡ እዩመቱ ። ነገር ፡ ግን ፡ ወደ ፡ በሽተኛው ፡ ቀረብ ፡ ብለው ፡ ቢያዩ ፡ እሱም ፡ ያያል ፡ ይንቀሳቀሳል ፡ አልሞተም !

" ምንድነው ፡ ነገሩ ? ምን ፡ ሆኑ ? አባቴ ? አመመዎ ? " አሉ ፡ ሰብለን ፡ እበዛብህ ፡ እግር ፡ ላይ ፡ ወድቃ ፡ ከምታለቅስበት ፡ አንስተው ።

" እኔማ ፡ ምን ፡ እሆናለሁ ! ይህን ፡ ሁሉ ፡ ለኔ ፡ ባደረገውማ ፡ ደህና ፡ ነበር ! ይህን ፡ ሳላይ ፡ ብሞትማ ፡ መልካም ፡ ነበር ! "

" ምን ፡ ሆኑ ? እስቲ ፡ ይንገሩኝ ፡ እባክዎ ! "

" እባክዎ ፡ ቀና ፡ ያድርጉኝ ፡ እመይቴ ! " አለ ፡ በሽተኛው ፡ አቁዋርጦ ፡ ወይዘሮ ፡ የሽመቤት ፡ ከጥቂት ፡ ጊዜ ፡ በፊት ፡ በንግድነት ፡ የተቀበሉዋቸው ፡ መነኩሴ ፡ ቆባቸውን ፡ ጥለው ፡ እያለቀሱ ፡ እንደብድ ፡ ያልተያያዘ ፡ ነገር ፡ ሲናገሩ ፡ እዩተመለከቱ ፡ የሚያደርጉትን ፡ አጥተው ፡ ግራ ፡ ገብቶዋቸው ፡ ሳሉ ። ከዚያ ፡ ወደሱ ፡ ሄደው ፡ ከተኛበት ፡ ቀና ፡ ሲያደርጉት ፡ እሱንም ፡ ሲያለቅስ ፡ አዩ ።

"ምን ፡ ነገር ፡ ነው ? ምን ፡ ጉድ ፡ ነው ?" አሉ ፡ በዛብህን ፡ ደግፈው ፡ አስቀምጠው ። ላጭር ፡ ጊዜ ፡ ወጥተው ፡ ቢመለሱ ፡ ለቤታቸው ፡ ፍጹም ፡ እንግዳ ፡ መሆናቸው ፡ ከማስገረሙም ፡ ሌላ ፡ አስፈራቸው ።

" እባክዎ ፡ አታልቅሺ ፡ ይበሉ---ዋት ! ወዲህ ፡ ነይ ፡ ይበሉ---ዋት !" አለ ፡ በዛብህ ፤ በደከመ ፡ ድምጽ ።

" ማንን ? "

" ሰ---ብለን ። "

" ምን ፡ አለ ? ይሻለው ፡ ይሆን ? ይተርፍ ፡ ይሆን ? ሰው ፡ እንዲህ ፡ ሆኖ ፡ ይተርፋል ? " አለች ፡ ሰብለ ፡ ባለቤትዋ ፡ በሽተኛውን ፡ ሲያነጋግሩ ፡ ቀረብ ፡ ብላ ።

" እሱስ ፡ ያው ፡ መሰንበቻውን ፡ ሲያተኩሰው ፡ የሚቃዥውን ፡ ነው ፡ አሁንም ፡ የሚቃዥ ። አተኩሶት ፡ ሲቃዥ ፡ ከሰብለ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ቃል ፡ ካፉ ፡ አይወጣም ። ሰብለን ፡ ጥሩ

ልኝ ፡ ሰብለ ፡ ታንሳኝ ፡ ሰብለ ፡ ታስተኛኝ ፡ ሰብለ ፡ ትደግፈኝ ፡ እያለ ፡ የሰዋን ፡ ስም ፡ ብቻ ፡ እንደ ----ጠሎት ፡ ሲደግም ፡ ነው ፡ የሰነበተ ። አሁንም ፡ እንደዚያው ፡ እንደ ፡ ልማዱ ፡ ሰብለን ፡ ጥሩልኝ ፡ ነው ፡ የሚለው ፡ አተኩሶት ፡ መቃገሩ ፡ ነው ! ያቺ ፡ ሰብለ ፡ የሚላት ፡ ምን ፡ እንደሆነች ፡ ከሱና ፡ ከእግዜር ፡ በቀር ፡ የሚያውቅ ፡ የለም ! አሁን ፡ ግራ ፡ የገባኝ ፡ የስዎ ፡---" ብለው ፡ ሊጠይቁ ፡ ያሰቡትን ፡ ሳይጠይቁ ፡-

" ሰብለማ ፡ እኔ ፡ እያለቢስዋ ፡ እኔ ፡ ርጉምዋ ፡ ነኝ ! ባለቃልኪዳኑ ፡ ነኝ ! እመይቴ ፡ እባክዎ ፡ ይተርፍ ፡ ይመስልዎታል ? ሰው ፡ ይሆን ፡ ይመስልዎታል ? እስቲ ፡ እግዚአብሄር ፡ ያሳይዎ ፡ እመይቴ ! ሰው ፡ በሰው ፡ እንዲህ ፡ ይጨክናል ? ልብሱን ፡ ገፈው ፡ ገንዘቡን ፡ ዘርፈው ፡ ቢተዉት ፡ ምናለ ? ዘመድ ፡ አልገደለባቸው ፡ ርስት ፡ አይካፈላቸው ፡ አይተውት ፡ እንኩዋ ፡ አያውቁ ! ለምን ፡ እንዲህ ፡ ጨከኑበት ? ሰዎች ፡ አይደሉም ? የሚወዱትና ፡ የሚወዷቸው ፡ የላቸውም ? " አለች ፡ ሰብለ ፡ አቁዋርጣ ፡ እንባዋን ፡ እያጎረፈች ። ወይዘሮ ፡ የሸመቤት ፡ የሚናገሩት ፡ ቅጡ ፡ ጠፍቶዋቸው ፡ እንዲያው ፡ ፍዝዝ ፡ ብለው ፡ ሰብለን ፡ እዩ-ተመለከቱ ፡ ዝም ፡ ብለው ፡ ቆሙ።

"ደ--ህና ፡ ነኝኮ ! አይ--- አይ--ዞሽ ፡ ደህ---ና ፡ ነኝ ! ነይ ፡ እ--ዚህ ፡ ተቀመጭና ፡ ደ--ደግፊኝ !" አለ ፡ በዛብህ ። አንዳንዱን ፡ ቃል ፡ መጨረስ ፡ ልክ ፡ እንደ ፡ ከፉ ፡ ዳገት ፡ አድክሞት ፡ እመሀከል ፡ ላይ ፡ እያቁዋረጠ ፡ እያረፈ ። ከዚያ ፡ አልጋው ፡ ላይ ፡ ወጥታ ፡ እያለቀሰች ፡ ደግፋው ፡ ተቀመጠች። ወይዘሮ ፡ የሸመቤት ፡ ምንም ፡ እንኩዋ ፡ የበዛብህና ፡ የሰብለን ፡ ታሪክ ፡ በሙሉ ፡ ባያውቁ ፡ የዚያኑለት ፡ ሁኔታቸውን ፡ በማየት ፡ ብቻ ፡ ስቅቅ ፡ ብለው ፡ አለቀሱ ። ትንሽ ፡ ቆይተው ፡ ቀሚስና ፡ ኩታ ፡ ሰጡዋትና ፡ ልብስዋን ፡ ለወጠች ።

ወደ ፡ ማታ ፡ በዛብህን ፡ የተሻለው ፡ መሰለ ። ሰብለን ፡ ለመቀበል ፡ የቀረውን ፡ የሀይል ፡ ትርፍራፊ ፡ የቀረውን ፡ የህይወት ፡ እንጥፍጣፊ ፡ ከያለበት ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ እንዳጠ

ራቀመ ፡ ሁሉ ፡ በርታ ፡ ያለ ፡ መሰለ ! እህልም ፡ ከመሰንበቻው ፡ የተሻለ ፡ በላ ። በተከታዮቹ ፡ ሁለት ፡ ቀናት ፡ ሲያነሱትም ፡ ሆነ ፡ ሲያስተኙት ፡ ራሱ ፡ ጭምር ፡ እዩረዳ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ እንዲያውም ፡ ከሰብለ ፡ ጋር ፡ እዩተጫወተና ፡ ለመሳቅም ፡ እዩሞከረ ፡ ለልብዋ ፡ የተስፋ ፡ ጮራ ፡ ሲያሳዩዋ ፡ ሰነበተ ። ከዚያ ፡ በሶስተኛው ፡ ቀን ፡ እንደገና ፡ መድከም ፡ ጀመረ ። የሀይል ፡ ትርፍራፊ ፡ የህይወት ፡ እንጥፍጣፊ ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ቢጠራቀም ፡ ትንሽ ፡ ሊያቆይ ፡ ይችል እንደሆን እንጂ ፡ ያናራል ፡ አይባልም ! የፍርፋሪ ፡ ፍርፋሪ ፡ የንጥፍጣፊ ፡ እንጥፍጣፊ ፡ የለውም ! ያልቃል ! አለቀ ! በተገናኙ ፡ ባምስተኛው ፡ ቀን ፡ ደግፋው ፡ እንደ ፡ ተቀመጠች ፡ እቅፍዋ ፡ ላይ ፡ አረፈ ።-

በዛብህ ፡ በሞተ ፡ ባስራሁለት ፡ ዓመቱ ፡ አንድ ፡ የጎጃም ፡ ሰው ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ሰንብቶ ፡ ወደ ፡ ጎጃም ፡ ለመመለስ ፡ ካሽከሩ ፡ ጋር ፡ ጎህጽዮን ፡ ከተቀተር ፡ በሁዋላ ፡ በዘጠኝና ፡ ባስር ፡ ሰዓት ፡ መሀከል ፡ ላይ ፡ ደረሱና ፡ እዚያ ፡ ከበቅሎው ፡ ወርዶ ፡-

" እንካ ፡ በቅሎውን ፡ ይዘህ ፡ የምናድርበት ፡ ደህና ፡ ቤት ፡ ፈልገህ ፡ ስታገኝ ፡ ተመልሰህ ፡ እዚህ ፡ ቆዩኝ ።" ብሎ ፡ በቅሎውን ፡ ላሽከሩ ፡ ሰጥቶ ፡ እሱ ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ገባ ።

ደጃፍሳሙን ፡ እንደ ፡ ገባ ፡ መጀመሪያ ፡ ወደሚገኘው ፡ ጥድ ፡ ሄዶ ፡ ተሳልመና ፡ ጸሎት ፡ ማርያም ፡ ከደገመ ፡ በሁዋላ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ቆሞ ፡ በዙሪያ ፡ ገባው ፡ ያለውን ፡ ይመለከት ፡ ጀመር ። "ይገርማል ! ጎጃም ፡ ስመጥር ፡ የሆኑት ፡ ትልልቅ ፡ አድባራት ፡ ሁሉ ፡ ከዳናቸው ፡ ሳር ፡ ሆና ፡ እዚህ ፡ እንደ ፡ ጎህጽዮን ፡ ያሉት ፡ ትንንሽ ፡ ደብሮች ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያናቸው ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ እቃቢታቸው ፡ ሳይቀር ፡ ቆርቆር ፡ ተከድኖ ዋል ! ቆርቆርውን ፡ መንግስት ፡ ሰጥቶ ፡ ይሆን ? ወይስ ፡ አገሬው ፡ እዋጥቶ ፡ መግዛት ፡ ይችላል ? የምጠይቀው ፡ ባገኝ ፡ ጥሩ ፡ ነበር !" እያለ ፡ ባሳቡ ፡ ሲተች ፡-

" እንቺ እታገኘሁ ፡ እባክሽ ፡ ወፍጮውን ፡ ቶሎ ፡ እጠቢና ፡ እውቃኝ ፡ ጸሀይ ፡ ሳይበርድ ፡ እንዲደርቅና ፡

መገበሪያውን ፡ እንድፈጨው ! ” አለ ፡ አንድ ፡ ድምጽ ። መንገደኛው ፡ ዘወር ፡ ቢል ፡ በስተቀኙ ፡ በኩል ፡ እሱ ፡ ከቆመበት ፡ አቅራቢያ ፡ አንድ ፡ መቃብር ፡ ቤት ፡ ደጅ ፡ አንድ ፡ መነኩሲት ፡ ስንዴ ፡ አስጥተው ፡ ይለቅማሉ ። ጀርባቸውን ፡ ለመንገደኛው ፡ ሰጥተው ፡ ስለ ፡ ተቀመጡ ፡ ፊታቸው ፡ ሊታዩው ፡ አይችልም ። ነገር ፡ ግን ፡ ሽበት ፡ በርከት ፡ ብሎ ፡ ያስረገው ፡ ጠጉራቸው ፡ ከሁዋላ ፡ በኩል ፡ ከቀባቸው ፡ በታች ፡ ስለሚታይ ፡ በድሜ ፡ ጠና ፡ ያሉ ፡ መሆናቸውን ፡ ከሩቅ ፡ መገመት ፡ ይቻላል ። “አአ --! እኒህ ፡ እቃቢትዋ ፡ ናቸው ! እስቲ ፡ ልሂድና ፡ ልጠይቃቸው ። እሳቸው ፡ ሳያውቁ ፡ አይቀሩም !” አለና ፡ መንገደኛው ፡ ወደ ፡ መነኩሲትዋ ፡ አመራ ።

“ እንዴት ፡ ዋሉ ? እማሆይ ። ” አለ ፡ እንግዳው ።

“እግዚአብሄር ፡ ይመስገን ፡ እንዴት ፡ ዋሉ ? ጌታው ። ” አሉና ፡ መነኩሲትዋ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ እንግዳውን ፡ የውልብታ ፡ ያክል ፡ ባይናቸው ፡ አሳልፈው ፡ ወዲያው ፡ ወደ ፡ ስንዴ ፡ ለቀማቸው ፡ ጎንበስ ፡ አሉ ። ብቻ ፡ ያ ፡ ላንድ ፡ አፍታ ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ ያዩት ፡ እንግዳ ፡ እንደሚያውቁት ፡ ሁሉ ፡ በውስጣቸው ፡ አንድ ፡ ሽብር ፡ አስነሳና ፡ እንደገና ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ ማየቱንም ፡ ፈርተው ፡ አሳባቸው ፡ ስለ ፡ ታወከ ፡ ስንዴውን ፡ ከጉድፉ ፡ መለየት ፡ አቅቶዋቸው ፡ እንዲሁ ፡ እጃቸውን ፡ እተስጣው ፡ ስንዴ ፡ ላይ ፡ ጣል ፡ አድርገው ፡ “ቀና ፡ ብዬ ፡ ልይ ? ልቆይ ! ” እያሉ ፡ ሲጨነቁ ፡-

“እባክዎ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ልጠይቅዎ ፡ እናቴ ። ”አለ ፡ መንገደኛው ።

“ምን ?” አሉ ፡ መነኩሲትዋ ፡ ቶሎ ፡ ቀና ፡ ብለው ፡ አይናቸውን ፡ እንግዳው ፡ ላይ ፡ ተክለው ። እሱም ፡ እስተያየታቸው ፡ አስገርሞት ፡ ሊጠይቅ ፡ የፈለገውን ፡ መጠየቅ ፡ ትቶ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ይመለከታቸው ፡ ጀመር ። ከዚያ ፡ አይንዎን ፡ የመለሱ ፡ እንደሆነ ፡ ያ ፡ ሰው ፡ ያመልጥዎታል ፡ እንደ ፡ ተባሉ ፡ ሁሉ ፡ እንዲሁ ፡ አይናቸውን ፡ ሳያረግቡ ፡ ፍጥጥ ፡ አድርገው ፡ እመንገደኛው ፡ ላይ ፡ እንደ ፡ ተከሉ ፡ ቀስስስ ፡ ብለው ፡ ተነሱና ፡-

“ ማነህ ፡ አንተ ? አያ ፡ ካሳ ፡ ነህ ? ወይስ ---እቃዣለሁ ?”

አሉ ፡ በሻከራ ፡ ድምጽ ። መንገደኛው ፡ ልክ ፡ መብረቅ ፡ እፊቱ ፡ እንደ ፡ ወደቀ ፡ ክው ፡ ብሎ ፡ ደንግጦ ፡ አይኖቹን ፡ በጥፍ ፡ አውጥቶ ፡ መነኩሲትዋን ፡ እዩተመለከተ ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ቆመ ። እንዴት ፡ ያለ ፡ ነገር ፡ ነው ? ስሙን ፡ እንዲያ ፡ አድርጋ ፡ በንዲያ ፡ ያለ ፡ ድምጽ ፡ የምትጠራው ፡ ሰብለ ፡ ነበረች ! ብቻ ፡ እሰዋ ፡ ከሞተች ፡ አስራሁለት ፡ አመትዋ ፡ አልፍዋል ! የሰብለን ፡ የወዳጁን ፡ የህቱን ፡ ድምጽ ፡ ለኒያ ፡ አሮጊት ፡ መነኩሲት ፡ ማን ፡ ሰጣቸው ? ምን ፡ አይነት ፡ ነገር ፡ ነው ? እይኑን ፡ አፍጦ ፡ እንደ ፡ ቆመ ፡ ትንሽ ፡ ሲያስብ ፡ ቆዩና ፡

“አዎ ፡ ካሳ ፡ዳምጤ ፡ ነኝ ። እሰዎ ፡ ማንዎ ? የምንተዋወቅበትን ፡ ዘነጋሁት ፡ ይቅር ፡ ይበሉኝ ፡ እናቴ ! ”አለ ።

“አያ ፡ ካሳ ፡ በህይወትህ ፡ አለህ ? ሰብለኮ ፡ ነኝ ! ረሳኸኝ ?” ብላ ፡ እንባዋ ፡ እንደ ፡ መስከረም ፡ ዝናም ፡ ደቦል ፡ ደቦል ፡ ሆኖ ፡ ፊትዋን ፡ ሳይነካ ፡ እዩወደቀ ፡ ክንዶችዋን ፡ እንደክንፍ ፡ ቀኝና ፡ ግራ ፡ ዘርግታ ፡ አንገትዋን ፡ ልታቅፍ ፡ ስትሄድ ፡ እሱ ፡ እንደ ፡ ተወጋ ፡ አውሬ ፡ ጉዋጉሮ ፡ እፊትዋ ፡ ወድቆ ፡ መሬት ፡ እዩነከሰ ፡ እግርዋን ፡ እዩሳመ ፡ ይፋህ ፡ እግዚእ ፡ ይል ፡ ጀመር ። ወድቆ ፡ ከሚንከባለልበት ፡ ለማንሳት ፡ አቅም ፡ አጣች ፡ ብትለምነውም ፡ ብታባብለውም ፡ አልሰማት ፡ አለ ። ስለዚህ ፡ እሰዋም፡ ቆማ ፡ ሁኔታውን ፡ እዩተመለከተች ፡ ሙሀ ፡ ማልቀስ ፡ ጀመረች ።

“ሰብለ ፡ ልጄ ፡ እህቱ ፡ እናቱ ፡ አንጀቱ ፡ አንቺ ፡ ነሽ ፡ እንዲህ ፡ ከሰውነት ፡ የወጣሽ ? አንቺ ፡ ነሽ ፡ እንዲህ ፡ ምልክትሽ ፡ ጠፍቶ ፡ የተረሳሽ ? እኔ ፡ ከሰውነት ፡ ልውጣ ፡ የኔ ፡ ምልክት ፡ ይጥፋ ፡ እኔ ፡ልረሳ ፡ ልጄ ፡ ልጄ ፡ ልጄ !” እያለ ፡ እግርዋን ፡ በንባው ፡ እያጠበ ፡ ሲስም ፡ የሱ ፡ ልቅሶ ፡ ያጣችውን ፡ ብዙ ፡ መልካም ፡ ነገርና ፡ ያገኘችን ፡ ብዙ ፡ ክፉ ፡ ነገር ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ አድርጎ ፡ በዩውነተኛ ፡ መልኩ ፡ አሳያትና ፡ እሰዋም ፡ እንደሱ ፡ ስቅቅ ፡ ብላ ፡ አለቀሰች ።

ከዚያ ፡ በዩመቃብር ፡ ቤቱ ፡ ያሉት ፡ መነኩሳትና ፡ ልቅሶውን ፡ የሰሙት ፡ ሁሉ ፡ ተሰብስበው ፡ ሰብለና ፡ ጉዱ ፡ ካሳ ፡ የሚያለቅሱበትን ፡ ምክናያት ፡ ሳያውቁ ፡ እንዲያው ፡ የነሱን ፡

አለቃቀስ ፡ በማየት ፡ ብቻ ፡ አብረው ፡ ሲያለቅሱ ፡ ብዙ ፡ ቆይተው ፡ ሲያከማቸው ፡ ለልቅሶው ፡ ምክንያት ፡ የሆነውን ፡ ነገር ፡ መጠዬቅና ፡ ሰብለንም ፡ አጎትዋንም ፡ ዝም ፡ እንዲሉ ፡ መለመን ፡ ጀመሩ ።

ጉዱ ፡ ካሳ ፡ ምንም ፡ እንኩዋ ፡ የሚገላግሉትን ፡ መነካሳት፡ ላለማሳዘን ፡ ለጊዜው ፡ ዝም ፡ ቢል ፡ እነሱ ፡ ከሄዱ ፡ በሁዋላ ፡ ሰብለን ፡ ባዬ ፡ ቁጥር ፡ ሳጉን ፡ መዋጥና ፡ እንባውን ፡ ማገድ ፡ አቅቶት ፡ እንዲሁ ፡ እንዳለቀሰ ፡ አመሸ ። በሁዋላ ፡ ብቻ ፡ በስዋ ፡ ማጽናናትና ፡ ማባበል ፡ ብሀት ፡ ጸጥ ፡ እያለ ፡ ሄደ ።

"ለመሆኑ ፡ ምንድነው ፡ እንዲህ ፡ ያደረገሽ ? ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ታሞሽ ፡ ኖሮዋል ? "

"ምን ፡ ሆነሁ ? ደህና ፡ ነኝ ፡ አያ ፡ ካሳ ! ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አስተኝቶ ፡ የሚያቆይ ፡ በሽታም ፡ የለኝ ፡ ደህና ፡ ነኝ ። አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ ድንገት ፡ ብርቱ ፡ ድካም ፡ ይደክመኝና ፡ ወዲያው ፡ ራሴን ፡ አዞር ፡ ይጥለኛል ። ከዚያ ፡ በሁዋላ ፡ አንድ፡ ቢበዛ ፡ ሁለት ፡ ቀን ፡ ተኝቼ ፡ እነሳለሁ ። ይህ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ሌላ ፡ በሽታ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይመስገን ፡ የለብኝም ።"

"መቼ ፡ ጀመረሽ ? "

"ወዲያው ፡ በዛብህ ፡ እንደ ፡ ሞተ ።"

ጉዱ ፡ ካሳ ፡ የበዛብህን ፡ መሞት ፡ ሲሰማ ፡ ድምጹን ፡ ሳያሰማ ፡ አንገቱን ፡ ደፍቶ ፡ እንባውን ፡ ሲያፈስ ፡ ቆዬና ፡-

"ተገናኝታችሁ ፡ ኖሮዋል ! "አለ ፡ አንገቱን ፡ ከደፋበት ፡ ሳያቀና ።

"አዎ ፡ ላምስት ፡ ቀን ፡ ብቻ ።"

"ምን ፡ ገደለው ? "

"ያባይ ፡ ሽፍታ ፡ ያብድበት ፡ ድካም ፡ ቆዬኝ ።"

ከዚያ ፡ ሁለቱም ፡ አንገታቸውን ፡ ደፍተው ፡ ብዙ ፡ ሲተከዙ ፡ ከቆዩ ፡ በሁዋላ ፡-

"ለምን ፡ መነኮስሽ ? "አለ ።

"ቀርበን ፡ ነበር ፡ ስለዚህ ፡ እሱ ፡ ሲሞት ፡ መነኮስሁ ።"

"ታዲያ ፡ ድካም ፡ ከደረሰሽ ፡ እንዴት ፡ ቆረባችሁ ? "

"ከመሞቱ ፡ በፊት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ቀደም ፡ ብሎ ፡ ሲቆርብ ፡

በቃል ፡ ኪዳን ፡ አጋብተው ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ እንዲያቆርቡን ፡ ገበዙን ፡ ለምኜ ፡ አቀረብን ። "

"አንችስ ፡ ይሁን ፡ ለጊዜው ፡ ባዘንሽ ፡ ምክንያት ፡ ይሁን ፡ እስቢ ፡ ከሆናቱ ፡ ማን ፡ ይከሞ ፡ እመቃብር ፡ አፋፍ ፡ የቆመ ፡ ሰው ፡ ከጤነኛ ፡ ሴት ፡ ጋር ፡ አጋብተው ፡ ማቁረባቸው ፡ የሚያስገርም ፡ ነው ! "አለ ፡ ጉዱ ፡ ካሳ ፡ ትንሽ ፡ ሲያስብ ፡ ቆይቶ ።

" እድግ ፡ ደጎች ፡ ናቸው ። የኔን ፡ ፈቃድ ፡ ለመፈጸም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መጀመርያ ፡ አሁን ፡ አንተ ፡ እንዳልከው ፡ ከደከመ ፡ በሽተኛ ፡ ጋር ፡ ጤነኛ ፡ ሴት ፡ አጋብተን ፡ አናቆርብም ፡ ብለው ፡ እንቢ ፡ ብለው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ መመንኮሴ ፡ የማይቀር ፡ መሆኑን ፡ ሲረዱ ፡ የፈለግሁትን ፡ አደረጉልኝ ። "

"መቼም ፡ የሆነው ፡ ሆኖዋል ፡ እንደገና ፡ ወደ ፡ ሁዋላ ፡ ተመልሶ ፡ የሆነውን ፡ መለወጥ ፡ አይቻል ! ብቻ ፡ እንዲያው ፡ ለነገሩ ፡ ለምን ፡ መመንኮስ ፡ ፈለግሽ ?" አለ ፡ ዘለግ ፡ ያለ ፡ ጊዜ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ሲተክዝ ፡ ከቆዬ ፡ በሁዋላ ።

" ምን ፡ ላድርግ ? "

" እንዴት ፡ ምን ፡ ላድርግ ? ሰው ፡ ሁሉ ፡ ምን ፡ ያደርጋል ? የሚወደው ፡ የሞተበት ፡ ያዝናል ፡ እንጂ ፡ አብሮ ፡ ሞቶ ፡ ያውቃል ? "

" እኔም ፡ አዘንሁ ፡ እንጂ ፡ አልሞትሁም ! " አለች ፡ ትንሽ ፡ የቅርታ ፡ ፈገግታ ፡ ፈገግ ፡ ብላ ።

" እንዳንቺ ፡ ላሉት ፡ መመንኮስ ፡ መሞት ፡ ነው ! " አለ ፡ በሻከረ ፡ ድምጽ ።

"ለመመንኮስ ፡ ያስወሰኑኝ ፡ ሁለት ፡ ምክንያቶች ፡ ናቸው ። " አለች ፡ አንገትዋን ፡ ደፍታ ፡ መሬት ፡ መሬት ፡ እያዩች ፡ ስታስብ ፡ ቆዬችና ።

" ምንና ፡ ምን ? "

" አንዱን ፡ ሰውን ፡ አላውቀውም ፡ ሁለተኛው ፡ ፍራት ፡ ነው ። "

" ፍራት ፡ ያልሽውን ፡ ምን ፡ እንደሰፈራሽ ፡ በሁዋላ ፡

ትነግረኛለሽ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ስሙን ፡ አላውቀውም ፡ ያልሽው ፡- ስሙን ፡ እንኳዋ ፡ የማያውቁት ፡ ነገር ፡ ለኑሮ ፡ ተስፋ ፡ አስቆርጦ ፡ እንዴት ፡ ሊያስመነኩስ ፡ ይችላል ? ”

“ ስሜቴን ፡ ልንገርህና ፡ አንተ ፡ ስም ፡ ስጠው ። ”
“ እሺ ። ”

“ ከበዛብህ ፡ ጋር ፡ የተዋወቅንበትን ፡ ጊዜ ፡ ታስታውሳለህ ? ሰው ፡ ሁሉ ፡ ትቶዋት ፡ ተረስታ ፡ መውደቅያ ፡ አጣች ፡ እዩ፡ተባልሁ ፡ ለሚያውቁኝም ፡ ለማያውቁኝ ፡ እንኳዋ ፡ በወሬ ፡ መሳቂያ ፡ ሆኜ ፡ እንገቴን ፡ ቀና ፡ አድርጌ ፡ ሰው ፡ ለማየት ፡ እፍር ፡ በነበረበት ፡ ጊዜ ፡ ነው ። በዚያን ፡ ጊዜ ፡ በዛብህ ፡ ብቻ ፡ ከልቡ ፡ የሚወደኝ ፡ መሆኑን ፡ ስረዳ ፡ ልክ ፡ ወድቄ ፡ ከተረሳሁበት ፡ ፈልጎ ፡ ያነሳኝ ፡ ከሙታን ፡ መሀከል ፡ ለይቶ ፡ ሀይወት ፡ የሰጠኝ ፡ መስሎ ፡ ተሰማኝ ። ከሱ ፡ ከተለዩሁ ፡ እንደገና ፡ ወድቄ፡ ወደምረሳበት ፡ የምመለስ ፡ መሰለኝ ። ከሱ ፡ በቀር ፡ ለኔ ፡ የተፈጠረ ፡ ያለ ፡ አልመሰለኝ ፡ ብሎ ፡ እሱን ፡ ፍለጋ ፡ ብሰደድ ፡ እመቃብር፡አፋፍ፡ላይ፡ቆሞ፡ደረስሁበት።ይገርምሀል!በቅፈ ፡ ይዠው፡ጣር፡ሲያንገላታው፡ይቆይና፡ትንሽ፡ሽልብ፡አድርጎት ፡ ሲቃዠ ፡- “ ሰብለን ፡ ለማን ፡ ትቻት ፡ ልሙት ? የለም ፡ አልሞትም ፡ ከሰብለ ፡ ጋር ፡ እኖራለሁ ፡ ” ይልና ፡ ወዲያው ፡ ሲነቃ ፡ እኔ ፡ ከሞት ፡ የማድነው ፡ ይመስል ፡ በደካማ ፡ እጁ ፡ ጥብቅ ፡ አድርጎ ፡ ይዞ ፡- “ አትለይኝ ፡ እባክሽ ፡ እፈራለሁ ፡ ” ይላል ። ያንጊዜ ፡ እንኳዋንስ ፡ በህይወቱ ፡ እያለ ፡ቢሞትም ፡ ሬሳውን ፡ ትቼ ፡ መሄድ ፡ ውለታ ፡ ቢስ ፡ የሚያደርገኝ ፡ መሰለኝ ። ሬሳው ፡ የሚፈራና ፡ ብቻውን ፡ ትቸው ፡ በመሄዴ ፡ የሚታዘበኝ ፡ የሚወቅሰኝ ፡ መስሎ ፡ ተሰማኝ ። ስለዚህ ፡ በሄደበት ፡ እስከከተለው ፡ ድረስ ፡ መንኩሼ ፡ በሬሳው ፡ አጠገብ ፡ እንድኖር ፡ ቆረጥሁ ።

ሁለተኛው ፡ ፍራት ፡ ነው ፡ ያልሁህ ፡ አባባንና ፡ እማማን ፡ በጀም ፡ ባልገደላቸው ፡ ገዳያቸው ፡ እኔ ፡ በመሆኔ ፡ በእግዚአብሄር ፡ ፊት ፡ ወንጀለኛ ፡ ሆኜ ፡ መታየቴ ፡ የማይጠረጠር ፡ ነውና ፡ መንኩሼ ፡ እሱን ፡ ካላገለገልሁ ፡ ምህ

ረት ፡ አላገኝም ፡ ብዬ ፡ አመንሁ ። ”

“ ላባትሽና ፡ ለናትሽ ፡ ገዳያቸው ፡ የገዛ ፡ ከንቱነታቸው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አንቺ ፡ አይደለሽም ። ስለ ፡ በዛብህ ፡ ለነገርሽኝ ፡ ግን ፡ የምሰጠው ፡ ስምም ፡ መልስም ፡ የለኝም ። ” አለ ፡ ጉዱ ፡ ካሳ ፡ እንባው ፡ በግራ ፡ ቀኝ ፡ ጉንጮቹ ፡ እየወረደ ።

“ እባክህ ፡ አታልቅስ ፡ አያ ፡ ካሳ ። እኔኮ ፡ ደስ ፡ ብሎኝ ፡ ነው ፡ የምኖር ! አንተ ፡ ተለወጥሽ ፡ ሌላ ፡ ሆንሽ ፡ አልሽኝ ፡ እንጂ ፡ ለኔ ፡ መለወጤ ፡ በጭራሽ ፡ አይታወቀኝም ። እዩህ ፡ በዛብህን ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ በቀን ፡ በቀን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ አውጥቼ ፡ ምኝታውን ፡ ጠርጌ ፡ ሳላስተኛው ፡ ውዬ ፡ አላውቅም። ታዲያ ፡ በዬቀኑ ፡ ሳየው ፡ በህይወቱ ፡ ያለና ፡ አብረን ፡ የምንኖር ፡ እዩመሰለኝ ፡ ደስ ፡ ብሎኝ ፡ እኖራለሁ ። ”

“ እንዴት ? ” አለ ፡ ጉዱ ፡ ካሳ ፡ ግራ ፡ ገባውና ።

“ በዛብህን ፡ ላሳይህ ? ”

ጉዱ ፡ ካሳ ፡ የሰብለን ፡ ጤንነት ፡ ተጠራጥሮ ፡ መልስ ፡ ሳይሰጥ ፡ እንዲሁ ፡ ትኩር ፡ አድርጎ ፡ ይመለከታት ፡ ጀመር ።

ከዚያ ፡ ተነስታ ፡ ወፍራም ፡ ጡዋፍ ፡ አበራችና ፡ ተቀምጠው ፡ ሲነጋገሩ ፡ ካመሹበት ፡ መደብ ፡ አንጣር ፡ አንድ ፡ ያበባ ፡ ምንጣፍ ፡ የለበሰ ፡ የሳንቃ ፡ ከዳን ፡ ከፈት ፡ አድርጋ ፡- “ እየውልህ ! ” አለች ።

መቃብሩ ፡ ከውስጥ ፡ በደንጋይ ፡ ተገንብቶ ፡ ከተለሰነ ፡ በሁዋላ ፡ ወለሉም ፡ ህንጻውም ፡ ጥሩ ፡ ሆኖ ፡ ባመድ ፡ ተለቅልቆ ፡ ተጠንቅቆ ፡ የያዙት ፡ ቤት ፡ እንጂ ፡ የመቃብር ፡ ጉርጉዋድ ፡ አይመስልም ። እዚያ ፡ ውስጥ ፡ አንድ ፡ ንጹህ ፡ ሸማ ፡ የለበሰ ፡ ሳጥን ፡ በቀኝ ፡ አንድ ፡ ያልለበሰ ፡ ሳጥን ፡ በግራ ፡ ሆነው ፡ ይታያሉ ። ጉርጉዋዱ ፡ ግን ፡ ሌላ ፡ ሳጥንም ፡ ሊያስቀምጥ ፡ የሚችል ፡ ሰፊ ፡ ነው ።

“ ሸማ ፡ የለበሰው ፡ በዛብህ ፡ ነው ። ” አለች ፡ ሰብለ ።

“ ያልለበሰውስ ? ”

“ ያልለበሰውማ ---- እስቲ ፡ ገምት ። ” አለች ፡ ፈገግ ፡ ብላ ።

"የማነው ?"

"መንግሥት ፡ አታየህ ? የኔ ፡ ነው !"

ጉዱ ፡ ካሳ ፡ ስቅቅ ፡ ብሎ ፡ ያለቅስ ፡ ጀመር ።

"አታልቅስ ፡ እንጂ ! እንድታለቅስ ፡ አይደለም ፡ በቀበሮን ፡ ያሳየሁህ !"

"አንድ ፡ ነገር ፡ ልለምንሽ ፡ ሰብለ ።" አለ ፡ እንባና ቹንም ፡ እፍንጫውንም ፡ ከታቹን ፡ ነጥሎ ፡ በሚሄፉ ፡ እየጠራረገ ።

"ሰብለ ፡ አልባልም ! እማሆይ !"

"እሺ ፡ እማሆይ !"

"ምን ?"

"ስምት ፡ እዚህ ፡ አብረያችሁ ፡ ልሁን ፡ ቦታው ፡ ሰፊ ፡ ነው ፡ ይበቃል ።"

"አገርህን ፡ ትተህ ?"

"አገሬን ፡ ያገሬ ፡ ሰው ፡ ካስለቀቀኝ ፡ ብዙ ፡ ጊዜዬ ፡ ነው ፡ እንቆቅም ፡ ከምትች ፡ ሰበት ፡ አመት ፡ ሆኖኛታል ።"

"እንግዲያስ ፡ ደህና ፡ አሳብ ፡ ነው !" አለች ፡ አንገትዋን ፡ ደፍታ ፡ ካቆዩችበት ፡ ቀና ፡ አድርጋ ፡ እንባ ፡ በሞሉ ፡ አይናችዋ ፡ አንትዋን ፡ እየተመለከተች ፡ እሱም ፡ እንደሱዋ ፡ በመከራ ፡ የኖረ ፡ መሆኑ ፡ ታስባትና ፡

ጉዱ ፡ ካሳና ፡ ሰብለ ፡ በተገናኙ ፡ ባስራምስተኛው ፡ ቀን ፡ የልብ ፡ በሽታዋ ፡ ተነሳባትና ፡ እንደ ፡ ልማድዋ ፡ ወደቀች ። ነገር ፡ ግን ፡ ዳግም ፡ አልተነሳችም ። ጉዱ ፡ ካሳ ፡ ከባልዋ ፡ አጠገብ ፡ አስተኛት ፡ በሶስተኛ ፡ አመቱ ፡ እሱም ፡ ከነሱ ፡ ጋር ፡ ተቀበረ ።

ማረሚያ

በዚህ ፡ መጽሀፍ ፡ መቅድም ፡ እንደ ፡ ተገለጸው ፡-

አንደኛ ፡ የፊደሎቻችንን ፡ ብዛት ፡ ለመቀነስ ፡ አንድ ፡ አይነት ፡ ድምጽ ፡ ካላቸው ፡ ፊደሎች ፡ አንዳንድ ፡ ብቻ ፡ እየተያዙ ፡ የቀሩት ፡ እንዲወድቁ ፡ እንዲሁም ፡ በፊደሎቻችን ፡ መጨረሻ ፡ ተመድበው ፡ የሚገኙት ፡ እንደ ፡- "ኰ - ቈ - ጐ - ኈ -" ያሉት ፡ ገደሎ ፡ ፊደሎችና ፡ ሌሎችም ፡ በመደበኛ ፡ ፊደሎች ፡ መሀል ፡ ጣልቃ ፡ እየገቡ ፡ የሚገኙት ፡ እንደ ፡- "ሟ - ሯ - ኗ - ቧ - ቯ" ያሉ ፡ ፊደሎች ፡ እንዲወድቁ ፡

ሁለተኛ ፡ ልክ ፡ እንዳነጋገራችን ፡ ባጻጻፋችንም ፡ የማንበቢያ ፡ ምልክት ፡ ቢኖረን ፡ ይልቁንም ፡ የተለያዩ ፡ ትርጉም ፡ ያላቸው ፡- እንደ ፡- "ሰውየው ፡ ሲበላ ፡ እንጀራው ፡ ሲበላ ፡" ያሉ ፡ ቃሎች ፡ ሲገጥሙን ፡ ትርጉማቸውን ፡ ወዲያውኑ ፡ ለማወቅ ፡ ስለ ምንችል ፡ ከዚያ ፡ ምልክቶቻችን ፡ "አያያዥ ፡" የሚባለው ፡ ነጥብ ፡ በሚጠበቀው ፡ ፊደል ፡ ራስ ፡ እንዲደረግ ፡ አመልክተን ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ እንዲሁ ፡ ያለው ፡ አዲስ ፡ አሳብ ፡ እስኪለመድ ፡ ለሰራተኛም ፡ ሆነ ፡ ለመሳሪያ ፡ ማስቸገሩ ፡ ስለማይቀር ፡ የማንበቢያው ፡ ምልክት ፡ ሊጠበቅ ፡ በሚገባቸው ፡ ፊደሎች ፡ ሁሉ ፡ ላይ ፡ አልተደረገም ። አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ ሊጠበቅ ፡ በማይገባቸው ፡ ፊደሎች ፡ ላይ ፡ ተደርጎ ፡ ይታያል ። እንዲሁም ፡ ይወድቁ ፡ የተባሉት ፡ ፊደሎች ፡ ተይዘው ፡ ይገኛሉ ።

ስለዚህ ፡ አንባቢዎቻችን ፡ የምንለምነው ፡ የደራሲውን ፡ አሳብ ፡ ከተረዱት ፡ ራሳቸው ፡ እያረሙ ፡ እንዲያነቡ ፡ ነው ። ሌላው ፡ የተለመደና ፡ ተራ ፡ ስህተት ፡ ማረሚያው ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ባለው ፡ ሰንጠረዥ ፡ ተመልክቶአል ።

ገጽ	መስመር	የተሳሳተ	የታረመ
45	15	የሚያድንቁትና	'የሚያደንቁትና' ተብሎ ይነበብ
47	5	እሉ	'እሱ' ተብሎ ይነበብ
68	29	እሉ	'እለ' ተብሎ ይነበብ
86	3	እየተናነቃ	'እየተናነቃቸው' ተብሎ ይነበብ
92	14	በሙሉ ሰውነት	'ሙሉ ሰውነት' ተብሎ ይነበብ
94	5	ስሜቴን	'ስሜትን' ተብሎ ይነበብ
102	4	ያባቶቼን	'ያባቶቼን' ተብሎ ይነበብ
114	11	እንጂ	'እንጂ' ተብሎ ይነበብ
140	11	በፍራትና በፍረት ቆመው	'በፍራትና በፍረት መሀከል ቆመው' ይባል
142	17	ቀልሰስ	'ቀሰስ' ተብሎ ይነበብ
153	16	ያበጠውን	'ያጠበውን' ተብሎ ይነበብ
174	16	ያለመስተሀቅር	'ያለማስተሀቀር' ተብሎ ይነበብ
184	27	ባትቾዋ	'ለናቶችዋ' ተብሎ ይነበብ
206	6	የሚያወራ	'የሚያወራው' ተብሎ ይነበብ
226	12	በጊሊትና	'በጉሊትና' ተብሎ ይነበብ
228	20	ካልገደለ	'ካልጉደለ' ተብሎ ይነበብ
233	13	የግዜን	'የግዜርን' ተብሎ ይነበብ
241	30	ነገር	'አገር' ተብሎ ይነበብ
249	15	ማናባቱን	'ምናባቱን' ተብሎ ይነበብ
270	28	የማባለው	'የሚባለው' ተብሎ ይነበብ
316	18	ስመለከት	'ሲመለከት' ተብሎ ይነበብ
321	23	ፈትሽ	'ፌትሽ' ተብሎ ይነበብ
362	11	ነግረሽው	'ነግረውሽ' ተብሎ ይነበብ
373	25	እየተመከተች	'እየተመለከተች' ተብሎ ይነበብ
375	31	ይፋሲጋል	'ይፈሲጋል' ተብሎ ይነበብ
400	26	የማይገን	'የማይገኙ' ተብሎ ይነበብ
428	31	ነው	'ሰው' ተብሎ ይነበብ
443	25	የማችል	'የማይችል' ተብሎ ይነበብ
446	2	እመሁኖንን	'እመሁኖንንት' ተብሎ ይነበብ
448	9	የሚለጣፕ	'የሚለግፕ' ተብሎ ይነበብ
449	24	በክርነ	'በክርን' ተብሎ ይነበብ
454	27	ቤተ	'ቤት' ተብሎ ይነበብ
458	4	የውም	'ያውም' ተብሎ ይነበብ
468	19	በማጩረት	'ለማጫረት' ተብሎ ይነበብ
479	16	ስትባል	'ሳትባል' ተብሎ ይነበብ
502	20	ስለማይሰማ	'ስለማይሰማው' ተብሎ ይነበብ
502	20	እርስዎ	'እሰርዎ' ተብሎ ይነበብ